

Handläggare:
Pär Dahlqvist
08 508 18 000

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2015-01-29

Verksamhetsplan och budget 2015

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag till verksamhetsplan och budget för 2015.
2. Stadsdelsnämnden överlämnar verksamhetsplan och budget till kommunstyrelsen.
3. Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering av investeringsbudget på grund av införande av komponentavskrivningar om 1,0 mnkr.
4. Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering för tillgänglighetsinvesteringar om 6,1 mnkr.
5. Stadsdelsnämnden ansöker om stimulansmedel för nybyggnation av förskola om 6,4 mnkr.
6. Stadsdelsnämnden godkänner omslutningsförändringar om 168,9 mnkr.
7. Stadsdelsnämnden godkänner förslaget till resultatenheter inom förskola, äldreomsorg och funktionsnedsättning.

Steinunn Á Håkansson
stadsdelsdirektör

Innehållsförteckning

Inledning	4
1. Ett Stockholm som håller samman	7
1.1 Alla barn i Stockholm har jämlika uppväxtvillkor	8
1.2 Utbildningen har hög kvalitet och elever får tid för lärande	8
1.3 Alla barn har lika möjligheter i förskolan och skolan	10
1.4 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla	14
1.5 Stockholm är en stad som håller ihop, med trygga och levande stadsdelar	19
1.6 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo	21
1.7 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla	22
1.8 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet	23
2. Ett klimatsmart Stockholm	28
2.1 Stockholm är klimatneutralt	28
2.2 Transporter i Stockholm är hållbara	29
2.3 Stockholm har ren luft och rent vatten	29
2.4 Det är enkelt att välja en miljövänlig livsstil	30
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	30
3.2 Företag väljer att etablera sig i Stockholm	31
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	32
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	33
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	42
4.1 Stockholm är fritt från diskriminering	43
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	43
4.3 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till mänskliga rättigheter och barnkonventionen	47
4.4 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld	49
4.5 Stockholm är en tillgänglig stad för alla	50
4.6 Stockholm är en demokratisk stad där medborgarna har inflytande	52
4.7 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande	54
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning	55

Bilagor

1. Agressorrapport
2. SLK-blanketter
3. Internkontrollplan
4. Risk och väsentlighet – väsentliga processer
5. Risk och väsentlighet – indikatorer
6. Plan för upphandling
7. Personal- och kompetensförsörjning 2015-2017
8. Miljöhandlingsplan
9. Internrevision
10. Jämställdhets- och mångfaldsplan 2013-2015
11. Delaktighet för personer med funktionsnedsättning
12. Priser

Inledning

Farsta stadsdelsområde är möjligheternas ytterstad. Hit flyttar människor för att de valt att bo och leva här, men även för att arbeta och utvecklas i en typisk ytterstadsmiljö med alla dess kvaliteter. Här finns utveckling och ambitioner sida vid sida. Vi har en vacker natur, ett lokalt förenings- och kulturliv och en kreativitet som bidrar till en växande stad.

Farstaområdet byggs och utvecklas liksom hela Stockholm och ska utvecklas på ett hållbart sätt med höga ambitioner inom klimat och miljö som vi tillsammans tar ett ansvar för. Demokratin ska fördjupas och invånarna ska uppleva att de kan påverka. Målsättningen är att fler beslut ska fattas så nära invånarna som möjligt. Möjlighet till delaktighet ska öka genom att underlätta för invånarna att ställa frågor och lämna synpunkter till de förtroendevalda i nämnden. Vissa nämndsammanträden kommer därför att förläggas i de olika stadsdelarna och andra forum ska införas för att öka invånarnas möjlighet till att delta i den lokala utvecklingen. Satsningar ska göras för att öka invånarnas delaktighet i den lokala demokratin med fokus på de områden som har ett lågt valdeltagande. Stadsdelsnämnden kommer att utveckla verksamhet för flera målgrupper i Fagersjö som bidrar till att förverkliga målet om ett demokratiskt hållbart samhälle.

Förutsättningarna för ett medborgarkontor ska undersökas som förutom sedvanlig stadsdelservice ska kunna förmedla konsumentrådgivning till invånarna samt rådgivning och lotsverksamhet till lokala företagare, nyföretagare och näringsidkare som vill etablera sig i Farsta. Ett öppet, antirasistiskt, jämställt Farstaområde med mångfald och lika rättigheter blir en del av ett sammanhållet Stockholm.

Ett demokratiråd ska initieras för att regelbundet följa upp arbetet med nya riktade satsningar och följa arbetet med att utveckla stadsdelsområdets lokala kommunikation med allmänheten.

Ett socialt hållbart samhälle innebär att utvecklingen mot ett mer socialt segregerat Farsta ska vändas. Farstaområdet är en grön och skön del av ytterstaden, en viktig del av vårt Stockholm som nämnden vill hålla samman. Oavsett var i vår ytterstad du växer upp eller med vilka förutsättningar du börjar ditt liv ska du som invånare ha möjlighet att färdas väl genom livet. Förskolan ska vara jämlik och ge stöd till barnen utifrån vars och ens förutsättningar. Nämnden prioriterar förebyggande arbete i första hand för barnen genom samverkan med förskola, skola, fritid och sociala insatser. Tidiga, konkreta insatser ger bra resultat och kan leda till lägre kostnader.

Ett socialt hållbart samhälle förutsätter trygga anställningar och att samhällets resurser fördelas jämt oavsett kön. Barns rättigheter ska stärkas och äldre ska kunna lita på att all omsorg drivs med ambitionen att ge alla en trygg ålderdom.

Stadsdelsnämndens pensionärsråd och råd för funktionshindersfrågor är viktiga aktörer i arbetet för att alla oavsett ålder ska kunna leva i ett socialt hållbart Farstaområde. Kontakterna med dessa råd ska därför fortsätta att utvecklas samtidigt som det till det nyligen etablerade ungdomsrådet ska knytas två nämndrepresentanter. Nämndens representation i det lokala brottsförebyggande rådet, Brå, ska utökas med en representant samtidigt som fokuseringen på förebyggande arbete ännu tydligare ska genomsyra rådets arbete.

Ett ekologiskt hållbart samhälle ger oss och kommande generationer förutsättningar att leva och utvecklas. Farstaområdet ska intensifiera omställningen till att bli en hållbar ytterstad genom höga ambitioner inom klimat och miljö.

Viktigast för att skapa en god ekonomi är att fler ges möjlighet till arbete istället för arbetslöshet. Därför ska fler arbetslösa ungdomar erbjudas arbete eller praktik. Farsta stadsdelsnämnd kommer att utveckla nuvarande näringslivsråd till ett utvecklingsråd för att stärka det lokala näringslivet och bidra till att utveckla den lokala arbetsmarknaden i stadsdelarna. Rådet ska också bli en aktiv partner i samverkan med det lokala näringslivet för att kunna erbjuda ungdomar sommarjobb även inom den privata sektorn vid sidan av de sommarjobb som erbjuds inom kommunala verksamheter.

Avknoppningar ska inte förekomma och konkurrensutsättningen ska upphöra. Den offentligt drivna verksamhetens ställning ska stärkas och investeringar för att hela Farstaområdet ska vara starkt även i framtiden ska prioriteras.

Farsta stadsdelsnämnd ska som arbetsgivare ligga i framkant i frågor som handlar om arbetsvillkor, arbetsmiljö, anställningstrygghet, rätten till heltid, jämställdhet och likabehandling.

Farsta stadsdelsnämnd kommer att arbeta för att Farstaområdet ska bli en socialt hållbar del av ytterstaden där barn i förskoleåldern ges lika möjligheter, att äldre garanteras en trygg ålderdom och där jämställdhet, jämlikhet och tillgänglighet är självklara förutsättningar. Hållbara, effektiva och klimatsmarta alternativ ska öka och ekologisk mat ska prioriteras i nämndens verksamheter.

Stadsdelsområdet

Farsta stadsdelsområde har cirka 55 000 invånare och består av tio stadsdelar:

- Fagersjö, till övervägande del uppfört på tidigt 1960-tal. Höghus, lamellhus, radhus och kompletterat med villor från skilda tidsperioder.
- Farsta, ABC-stad med alla typer av bebyggelse förutom villor. Bebyggelsen tillkom huvudsakligen under 1960-talet.
- Farstanäset, Stockholms enda stadsdel utan permanentboende. Naturområde med kolonistugeförening.
- Farsta strand, höghus, lamellhus och enfamiljshus som är byggt under skilda tidsperioder med betoning på 1960-talet. Stadsdelen har också modern förtätning.
- Gubbängen, började byggas på 1940-talet och räknas som den första tunnelbanestaden. Centrum byggdes ut under 1960- och 1980-talet.
- Hökarängen, blandad bebyggelse med fokus på 1950-talet. Mestadels lamellhus i 3-4 våningar men också punkthus, småstugor och radhus.
- Larsboda, höghus och radhus. I övrigt domineras området av Telias byggnader och Farsta verksamhetsområde med småindustrier.
- Sköndal, består av institutionsområdet Stora Sköndal, trädgårdsstad med småhus och 1950- och 1960-talets flerbostadsbebyggelse.
- Svedmyra, egnahemsområde från 1930-talet och flerbostadsbebyggelse från olika epoker.
- Tallkrogen, söderorts största småhusområde började byggas på 1930-talet. Centrum med lamellhusbebyggelse från tidigt 1950-tal.

Ålder	År 2004	År 2013	Prognos år 2018
0 år	542	761	795

Ålder	År 2004	År 2013	Prognos år 2018
1-5 år	2 329	3 730	3 929
6-15 år	4 996	5 578	6 715
16-19 år	1 912	2 244	2 148
20-24 år	2 439	3 652	3 330
25-64 år	24 131	29 649	31 658
65-79 år	6 016	5 705	6 463
80-89 år	2 858	2 562	2 293
90- år	448	741	696
Män	21 883	26 674	28 470
Kvinnor	23 788	27 948	29 556
Samtliga	45 671	54 622	58 026

Andelen förvärvsarbetsande i åldern 20-64 år är 76,4 procent att jämföra med stadens snitt på 77,6 procent. Andelen invånare med utländsk bakgrund (utrikes födda och inrikes födda med två utrikesfödda föräldrar) är i Farsta stadsdelsnämnd 31,6 procent vilket är något högre än stadens genomsnitt. Förhållandena varierar stort inom stadsdelsområdet. Andel av befolkningen med försörjningsstöd är i Farsta 3,9 procent och i staden som helhet 3,2 procent.

Område	Folkmängd	Utländsk bakgrund	Inkomst (20-64 år)	Arbetslöshet	Ekonomiskt bistånd	Ohälsotal
Fagersjö	2 929	52,4%	249 000	5,3%	5,8%	22,4
Farsta	13 705	39,5%	268 900	4,5%	4,6%	25,6
Farsta strand	5 531	39,5%	273 100	4,2%	4,2%	30,1
Gubbängen	5367	23,3%	294 700	2,9%	2,1%	17,3
Hökarängen	9222	34,6%	250 400	4,9%	5,6%	31,9
Larsboda	2 191	28,8%	315 800	2,1%	1,0%	13,6
Sköndal	8 284	18,2%	338 000	2,6%	1,0%	15,9
Svedmyra	2 983	23,0%	317 700	3,8%	3,1%	25,5
Tallkrogen	4 189	17,0%	346 000	2,3%	1,5%	20,5
Farsta totalt	54 622	31,6%	288 100	3,9%	3,9%	24,0
Stockholm	897 700	30,7%	323 500	3,1%	3,2%	18,7

Omorganisation

För att skapa förutsättningar för ett effektivt resursutnyttjande, bättre uppföljning och en budget i balans föreslås en organisationsförändring. I stora drag innebär förändringen en mer

renodlad beställar- och utförarorganisation.

Vidare är syftet att skapa en organisation med större förutsättningar att ta ett helhetsgrepp om myndighetsutövningen samt att bedriva en effektivare egenregiverksamhet. Detta kan i synnerhet bli aktuellt om våra upphandlade verksamheter framöver kommer att återgå till kommunal drift. Den nya organisationen beräknas träda i kraft under februari 2015.

Systematiskt kvalitetsarbete i socialtjänsten inklusive äldreomsorgen

Stadsdelsnämnden antog i december 2014 ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete som förvaltningen utvecklat enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd SOSFS 2011:9. Ledningssystemet bygger på verksamhetens väsentliga processer, aktiviteter och rutiner och fastställer principerna för hur det systematiska kvalitetsarbetet ska bedrivas genom riskanalyser, egenkontroller och avvikelshantering.

Under 2015 ska ledningssystemet börja styra kvalitetsarbetet i förvaltningens socialtjänstverksamheter och det systematiska kvalitetsarbetet ska struktureras och utvecklas. Det innebär att nya rutiner för egenkontroll, riskanalys och avvikelshantering inklusive lex Sarah, ska introduceras och implementeras. Ledningssystemet ska bli ett användbart verktyg för förvaltningsledningen, enheter och medarbetare för att säkerställa att insatser och tjänster som utförs motsvarar lagstiftningens kvalitetskrav och medborgarnas förväntningar.

Medel för demokrati- och utvecklingsarbete

I budget för 2015 har kommunfullmäktige beslutat om särskilda resurser för demokrati- och utvecklingsarbete varav Farsta stadsdelsnämnd tilldelas 3,9 miljoner kronor. Dessa medel kommer under året bland annat att användas till nämndsamatråden förlagda till olika stadsdelsområden, inrättande av ett demokratiråd, utveckling av ungdomsrådet, medborgarforum i olika stadsdelsområden samt riktade satsningar till olika köns-, ålders- och invånargrupper i stadsdelsområdet Fagersjö.

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

Farstas förskolor håller hög kvalitet och föräldrar och barn ska känna trygghet och tillit. Ett positivt samspel mellan personal, barn och föräldrar skapar förutsättningar för att hem och förskola tillsammans kan bidra till barnens utveckling och lärande. Ett övergripande mål de närmaste åren är implementering av ett systematiskt kvalitetsarbete i syfte att förstärka den pedagogiska verksamheten med fokus på barns läroprocesser. Utbildningssatsningar av personal och rekrytering av fler förskollärare och utbildade barnskötare är prioriterat. Olika tillvägagångssätt kommer att prövas för att locka rätt personal till förskolorna.

Fritidsverksamheten erbjuder stimulerande miljöer, mötesplatser och aktiviteter som lockar såväl flickor som pojkar. Under året kommer verksamheten fördjupa sitt demokratiarbete.

För att säkerställa att Farstas invånare har tillgång till moderna äldreboenden på kort och lång sikt medverkar förvaltningen i stadens äldreboendeplanering. En utmaning i Farsta är att erbjuda attraktiva äldreboenden med en bra arbetsmiljö. Samtidigt ska kvaliteten i befintliga vård- och omsorgsboenden höjas ytterligare genom fokus på måltider och möjlighet till utevistelse.

Äldre som vill bo kvar hemma ska få stöd och hjälp för att göra det. Den kommunala

hemtjänsten ska utvecklas genom ytterligare specialisering för de äldre som har särskilda behov. Alla som fyller 75 år under året och som inte har någon äldreomsorg ska bli kontaktad av förvaltningens uppsökande verksamhet. Förvaltningen ger stöd till anhöriga som ger hjälp och stöd till äldre i hemmet. På aktivitetshuset Tuben erbjuds ett brett utbud av aktiviteter för äldre.

Individ och familjeomsorgen ska stärka samarbetet med hyresvärdar, ha större fokus på förebyggande arbete, öka samverkan med skola och fritidsverksamhet och intensifiera det vräkningsförebyggande arbetet. Metoder i arbetet ska användas som har stöd i forskning. Modeller för uppföljning på individnivå ska utvecklas där sådana verktyg saknas.

Inom området Funktionsnedsättning finns ett stort behov av bostäder med särskild service och gruppboende inom Stockholms stad och Farsta stadsdelsområde. Förvaltningen bevakar de byggprocesser som pågår inom stadsdelsområdet och de eventuella möjligheter som finns att inom befintliga lokaler inrätta servicelägenheter och gruppboende. Inom de kommande åren planeras ett antal lägenheter för funktionsnedsatta som till viss del tillgodoser behoven.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har jämlika uppväxtvillkor

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	4 %	3,6 %	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden förbättra möjligheten att få barnomsorg på obekvämt arbetstid.	2015-01-01	2015-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska öka den uppsökande verksamheten för att öka andelen barn inskrivna på förskolan.	2015-01-01	2015-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska göra en särskild informationssatsning kring kollo på andra språk än svenska	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Alla barn i Farsta har jämlika uppväxtvillkor

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Utbildningen har hög kvalitet och elever får tid för lärande

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete	100 %	tas fram av nämnden	År
 Andel förskollärare av antal anställda	39 %	39 %	År
 Andel förskollärare med kompetens inom genuspedagogik/normkritik		fastställs 2015	År
 Andel förskolor med mindre än 25 procent förskollärare	0 %	fastställs	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
		2015	
Andel nöjda föräldrar	85 %	85 %	År
Antal barn per grupp	16	16	År
Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9	4,9	År
Personalens bedömning av "förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling"	3,7	3,7	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samverkan med stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden utveckla uppföljningen av personal och bemanning i såväl kommunala som fristående förskolor	2015-01-01	2015-12-31
Kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska tillsammans utreda vilka krav man kan ställa på kommunala och fristående förskolor för att öka andelen förskollärare	2015-01-01	2015-12-31
Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna ta fram en strategi för modersmål, språkutveckling och flerspråkig verksamhet i förskolan och skolan.	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Barn i förskolan utvecklas och lär under lekfulla former (utveckling och lärande).

Förväntat resultat

Föräldrar är nöjda med att deras barns nyfikenhet och lust att lära uppmuntras på förskolan.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel förskolor som dokumenterar barnens språksområden (språkprogrammet).	100 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolorna implementerar IKT i den pedagogiska verksamheten	2014-01-01	2015-12-31
Förskolorna utvecklar metoder för att stimulera barns intresse för läsning.	2014-01-01	2015-12-31
Samverka med de lokala biblioteken kring läsaktivitet för förskolebarn	2014-01-01	2015-12-31
Språkprogrammet revideras med fokus på arbetet med interkulturalitet	2015-01-01	2015-12-31
Systematiskt mål- och kvalitetsstyrning med fokus på barns läroprocesser implementeras på förskolorna	2015-01-01	2016-12-31
Öppna en förskoleverksamhet med finsktalande personal	2015-01-01	2015-08-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Alla barn har lika möjligheter i förskolan och skolan

Förskola

Platsbehov

Platsbehovet inom förskolan är fortsatt stort och enligt Sweco befolkningsprognoser kommer behovet att fortsätta att öka. Den långsiktiga planen är att möta efterfrågan med att bygga större permanenta förskolor och parallellt avveckla paviljonger och andra tillfälliga lokallösningar. Under 2015 kommer en nybyggd förskola att öppnas i Tallkrogen. Ytterligare nya förskolor projekteras i centrala Farsta och Tallkrogen. Förvaltningen redovisar årligen i lokalförsörjningsplanen (Underlag för budget inriktning de närmaste tre åren) beräknat behov av förskoleplatser, planer på utbyggnad och vilka förskolor som behöver renoveras. Förvaltningen har kontinuerlig dialog med exploateringskontoret, Stadsbyggnadskontoret och SISAB vid planering av nya bostäder för att säkerhetsställa tillgång på förskoleplatser. Ambitionen är att bygga större fristående förskolor med tillagningskök.

Förskolekön följs upp kontinuerligt och köhandläggaren träffar regelbundet ledningsgruppen för avstämning och vid behov beslut om prioriteringar. Köhandläggningen kommer att förstärkas från och med 2015. För att klara förskolegarantin i början av året, då det alltid är en stor efterfrågan på förskoleplatser, öppnas tillfälliga lokaler i centrala Farsta och Gubbängen.

Systematiskt kvalitetsarbete

Förskolans lärandeuppdrag kommer att vara i fortsatt fokus 2015. Farsta har 2014 påbörjat ett flerårigt projekt att implementera en modell för mål- och kvalitetsstyrning inom förskolan. Arbetsmodellen ska implementeras på samtliga enheter. 50 handledare utbildas för att bistå arbetslagen i arbetet med att med hjälp av en speciell metodik följa upp, dokumentera och utveckla sin pedagogiska verksamhet med fokus på barns läroprocesser.

Förskolechefer och pedagogiska utvecklingsledare bjuds in till regelbundna pedagogiska forum. Teman till forumen hämtas från de övergripande nätverken för språk, informations- och kommunikationsteknologi (IKT), rekrytering av personal/handledare vid verksamhetsförlagd utbildning, marknadsföring, BRÅ ungdom, pedagogisk utvecklingsgrupp, barn i behov av särskilt stöd och arkivfrågor.

Pedagogisk miljö och hälsoarbete

Förskolan har i uppdrag att ge barnens kunskap och erfarenhet av sambandet mellan kost, rörelse och hälsa. Roliga och meningsfulla aktiviteter som utvecklar motorik, koordinationsförmåga och kroppsutfattning uppmuntras. Enheterna använder sina gårdar och närliggande utemiljö som en viktig del av den pedagogiska miljön som stimulerar lek, rörelse och kommunikation liksom matematik-, natur- och teknikupplevelser. 2015 kommer verksamheten ha särskilt fokus på pedagogisk utomhusmiljö. En föreläsning för all personal planeras på temat som kommer följas upp med olika aktiviteter ute på enheterna.

Samverkan med miljöförvaltningen planeras för att uppnå målet att förskolorna blir giftfria.

I samband med upphandling av matleverantörer till förskoleverksamheten säkras stadens mål med ekologiska och närproducerade produkter. Under 2015 kommer 75 anställda inom förskolan att få utbildning i livsmedelshygien.

Språk och kommunikation

Ett fortsatt prioriterat område är förskolans arbete med barns språkliga och kommunikativa uttrycksformer, som lägger grunden för barns läs- och skrivutveckling med speciellt fokus på barn med annat modersmål än svenska. Barnen erbjuds en kreativ miljö som stimulerar kommunikation. Verksamheterna har interkulturellt fokus, olika kulturbakgrunder synliggörs i den dagliga verksamheten. Förvaltningens språkprogram ger personalen vägledning och verktyg i arbetet med att utveckla barnens språk, både svenska och eventuella andra modersmål. Alla förskolor gör en kartläggning av barnens språkdomäner. Utifrån resultatet ser personalen över material, arbetssätt för språkutveckling, interkulturella arbetssätt och hur föräldrarna involveras i arbetet med språk och hemländers kultur. Farstas lässatsning i samverkan med de lokala biblioteken för att stimulera förskolebarnens läsintresse och att inspirera föräldrarna att medverka fortsätter.

Likabehandling

Förskolornas arbetssätt för likabehandling ska säkra att alla aktiviteter motverkar traditionella könsroller och könsroller och att verksamheten präglas av antirasism och kontinuerlig normkritik. En särskild satsning på kompetensutveckling om genusfrågor kommer att göras i samverkan med utbildningsförvaltningen.

IKT

Farsta har en IKT-strategiplan (informations- och kommunikationsteknik) för att vidareutveckla IT-relaterade arbetssätt på förskolan. 2015 kommer en gemensam policy att tas fram för hur läsplattor ska användas som ett kompletterande verktyg i arbetet med barnens lärande.

Trygghet och samverkan

Förvaltningens förskolor ska präglas av trygghet och tillit. Ett positivt samspel mellan personal, barn och föräldrar skapar basen till ett utvecklingsorienterat synsätt där hem och förskola bidrar och stärker barnens utveckling och lärande. Det förutsätter en god kommunikation med föräldrarna och att pedagogerna är lyhörda för deras önskemål. Föräldrarna får vetskap om hur det egna barnet utvecklas, vilka mål och åtaganden förskolan har och hur dessa uppfylls. Formerna för förskolornas samverkan med hemmet ses över kontinuerligt. Alla medarbetare har i uppdrag att ständigt utveckla kommunikations- och mötesformer i dialog med föräldrarna.

Rekrytering och mentorskap

Rekrytering av fler förskollärare och utbildade barnskötare är prioriterat. Olika tillvägagångssätt kommer att prövas för att locka rätt personal till förskolorna. 2015 avslutas en handledarutbildning för 15 förskollärare som tar emot förskollärarstudenter. Särskilt viktigt är att öka förskolläraryrkets attraktionskraft.

Förvaltningen kommer i dialog med förskolecheferna se över förutsättningar för att inrätta en vikariepool.

Fritidsverksamhet

Fritidsverksamheten omfattar fritidsgårdar, parklekar och öppen förskola. De ska erbjuda stimulerande miljöer, mötesplatser och aktiviteter som lockar såväl flickor som pojkar.

Arbetet ska präglas av en helhetssyn och lyhördhet för barns och ungdomars önskemål och behov. Stadens program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning – Alla ska ges förutsättningar att delta i och tillgodogöra sig fritidsverksamhet, är en ledstjärna i arbetet. Förvaltningens öppna fritidsverksamhet, Morris i Hökarängen, vänder sig till tonåringar med funktionsnedsättning.

Utvecklingsområden

Under 2015 kommer fritidsverksamheten ha fokus att i samverkan med besökare se över de olika verksamheternas målgrupper och aktivitetsutbud och att i ännu större utsträckning inkludera barn och ungdomar med funktionsnedsättning i de ordinarie verksamheterna. Enhetens samverkan med fältassistenternas arbete kring ungdomar i riskzon för drogmissbruk och kriminalitet kommer att utvärderas under året.

Förvaltningen kommer utreda förutsättningarna för att

- öppna en fritidsgård i Sköndal
- bygga en ny parklek i Farsta strand
- utöka helgöppet på Starrmyrans parklek och se över om mer ridning för barn och ungdomar kan arrangeras i samverkan med lokala föreningar verksamma inom ridsport
- få stadsövergripande finansiering av fritidsgården Morris verksamhet för barn och ungdomar med funktionsnedsättning i samband med utökning av verksamheten
- den öppna förskolan i Fagersjö i större utsträckning ska nå invånare med andra förstaspråk än svenska

Sommarverksamhet

Ett led i Farstas förebyggande arbete är att barn och ungdomar som tillbringar sommaren hemma ska erbjudas många olika fritidsaktiviteter. För yngre barn görs utflykter med badbussar och Farstaängens parklek har öppet hela sommaren och lockar med en populär plasklek. För ungdomar anordnas fritidsaktiviteter, turneringar och annat på eftermiddagar och kvällar. Fritidsverksamheten anordnar även ett eget läger som har två syften:

- En riktad insats till ungdomar som annars är hemma hela sommaren
- Integration – en kontaktyta för ungdomar från olika delar av stadsdelsområdet

De två veckolånga daglägren Sportscamp är en återkommande succé. Evenemanget genomförs i samverkan med lokala idrottsföreningar, idrottsförvaltningen och utbildningsförvaltningen. För varje år har antalet delaktiga föreningar ökat och fler barn deltagit. Föreningarnas ungdomsmedlemmar ges möjlighet till sommararbete.

Ungdomsråd

Fritidsverksamheten kommer under året att ha fokus på att fördjupa demokratiarbetet. Ett verktyg i det arbetet är Farsta ungdomsråd som har konstituerats i december 2014. Ambitionen är att locka ungdomar i åldern 15 till 25 år med olika bakgrund och intressen som via rådet ges möjlighet att vara delaktiga i den lokala demokratiska processen. Ungdomsrådet ska vara en intern remissinstans vid beredning av ärenden som rör unga för beslut i stadsdelsnämnden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kulturnämnden ska i samverkan med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna genomföra en lässatsning	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Barn och ungdomar har inflytande i verksamhetens utformning (barns inflytande).

Förväntat resultat

Barn och ungdomar är delaktiga.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel besökare på öppna förskolan som tycker att de kan påverka verksamhetens innehåll.	75 %		År
Andel besökare som tycker att de kan påverka parklekens aktiviteter.	75 %		År
Andel besökare som tycker att de kan vara med och planera fritidsgårdens aktiviteter.	80 %		År
Andelen besökare på Morris öppna verksamhet för unga med funktionsnedsättning som tycker att det kan vara med och planera fritidsgårdens aktiviteter	80 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolorna prövar och utvärderar olika metoder för att följa upp barns inflytande i verksamheten.	2014-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Barn och ungdomar tar eget ansvar och visar hänsyn mot andra (normer och värden)

Förväntat resultat

Barn och ungdomar tränas i demokrati.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel enheter vars likabehandlingsplaner är reviderade och godkända	100 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolor och fritidsverksamhet ser över verksamheternas arbete med jämställdhet, genus, normkritik och antirasism	2015-01-01	2015-12-31
Se över förutsättningar för att barn och ungdomar med funktionsnedsättning ges möjlighet att inkluderas på olika fritidsverksamheter.	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Vårdnadshavare är nöjda med hur förskolan samverkar med hemmet (förskola och hem).

Förväntat resultat

Föräldrar känner sig välkomna att ställa frågor och framföra synpunkter på verksamheten.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andelen nöjda vårdnadshavare med hur förskolan samverkar med hemmet.	80 %		År

Nämndmål:

Barn och ungdomar har tillgång till attraktiva och förebyggande verksamheter på sin fritid.

Förväntat resultat

Barn och ungdomar är nöjda med de aktiviteter som erbjuds.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel besökare som är nöjda med fritidsgårdarnas verksamhet	80 %		År
Andel besökare som är nöjda med parklekarnas verksamhet	75 %		År
Andel deltagare som är nöjda med öppna förskolans verksamhet	85 %		År
Andel ungdomar som är nöjda med Morris öppna verksamhet för unga med funktionsnedsättning	75 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fritidsverksamheterna ser över sina öppettider utifrån besökarnas behov och önskemål.	2015-01-01	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

Individ- och familjeomsorg

Framtida satsningar inom området individ och familjeomsorg inkluderat ekonomiskt bistånd som nämnden vill initiera är:

- stärkt samarbete med hyresvärdar
- större fokus på förebyggande arbete inom socialtjänstens hela fält
- stärkt samverkan mellan skola, fritidsverksamhet, ungdomsverksamhet och föreningar
- intensifiering av det vräkningsförebyggande arbetet så att barn aldrig vräks

- tillgängliggörande av konsumentvägledningen för stadsdelsområdets invånare.

Under det kommande året ska samtliga verksamhetsområden fortsätta arbetet med att utveckla en samsyn mellan utredning och utförare och upprätthålla en tydlig linje från utredning till insats och uppföljning.

Tillsammans med de fackliga organisationerna ska det systematiska arbetsmiljöarbetet förstärkas, genom att i arbetsgrupper se över vilka faktorer som påverkar personalomsättning och förbättra introduktionen av nya socialsekreterare.

Om utlovade medel tillförs ska nämnden genomföra särskilt riktade förebyggande insatser för gruppen 20-29 år som riskerar att hamna i utanförskap och missbruk. Det innefattar att identifiera unga vuxna i riskzon, skapa sociala nätverk och upprätta planering så att de kan komma in i arbete och boende.

Missbruk

Förvaltningens öppenvård och missbruksmotverkande samarbete med lokala aktörer, som till exempel Brå, centrumledning, kyrka och lokala stödföreningar, har varit framgångsrikt och ska fortsätta. De olika länkarna i öppenvårdskedjan som byggs upp inom vuxenheten på senare år ska fogas samman ytterligare så att det går att skapa en effektiv rehabilitering på hemmaplan.

Förvaltningen har ett nära samarbete med Stockholmshem med fokus på Hökarängen som rör arbete med att minska utsatthet och missbruk bland de boende. Stockholmshem bidrar med ekonomiskt stöd 2015 motsvarande 2,0 miljoner kronor.

Socialpsykiatri

Implementeringen av DUR-utredningar (Dokumentation Utvärdering Resultat) har inneburit en kvalitetshöjning i utredningsprocessen. Nästa steg är att se hur förvaltningen kan använda DUR-utredningarna för uppföljning och återkoppling av resultat, både individuellt och för brukargruppen som helhet.

De projekt som pågått under året inom socialpsykiatrins utförarenhet, EMMAS matkasse och terapihund inom boendestödet, kommer att fortsätta då de haft positiva effekter för brukare och verksamhet. Samarbetet med sociala företaget Textilmakarna Södertörn har inletts och kommer att fortsätta och utvecklas under året för att förbättra kvaliteten på arbetsträning och praktikplatser.

Hemlöshet

Formerna för det vräkningsförebyggande arbetet ska utvecklas och intensifieras i enlighet med stadens hemlöshetsprogram där ett organiserat samarbete med hyresvärdarna har mycket hög prioritet. Vräkningar av barnfamiljer ska inte förekomma. Ett stärkt samarbete med hyresvärdar måste komma till stånd och arbetssättet måste utvecklas till att bli mer uppsökande och proaktivt vilket innebär att man genomför insatser i ett så tidigt skede som möjligt, det vill säga långt innan problemen för hushållet blivit så omfattande att en formell vräkningsprocess inleds. I det vräkningsförebyggande arbetet är det av allra största vikt att barnperspektivet tillämpas.

Evidensbaserade metoder och uppföljning på individnivå

Inom individ- och familjeomsorgen används och prioriteras metoder med stöd i forskning. Modeller för uppföljning på individnivå utvecklas där sådana verktyg saknas. Särskilt prioriterat är utförarverksamheterna, som till viss del saknar möjligheter till systematisk uppföljning och analys.

Konsumentvägledning

Konsumentvägledningen bör bli mer tillgänglig och genom längre öppethållande kunna ge samma service som i många andra stadsdelområden. Förvaltningen utreder vilka möjliga förändringar som går att göra inom nuvarande avtal med entreprenören. Konsumentvägledningen kommer att marknadsföras mer aktivt för stadsdelområdets invånare.

Förskolestöd

Förskolestöd, som omfattar resurssamordnare, resurspedagog och barn- och ungdomspsykolog, kommer 2015 att ta fram interna utbildningspaket utifrån enheternas behov. Två fördjupningsområden är barns språkutveckling och metoder för att arbeta med barn i behov av särskilt stöd. Det kan handla om barn med autismdiagnos, koncentrationssvårigheter, diabetes m.m. Förskolestöd kommer under året arbeta för att fördjupa sitt samarbete med individ och familjeomsorgen.

Preventivt arbete

För att i möjligaste mån undvika att behöva gå in med repressiva insatser och därigenom även frigöra ekonomiska resurser är det viktigt att prioritera och intensifiera arbetet med förebyggande verksamhet för barn och ungdomar.

Förvaltningen arbetar för att skapa en samsyn och gemensamma mål för att barn och ungdomar ska ha möjlighet till en positiv social utveckling. Arbetet bygger på forskning kring risk, skydd och anknytning. Risk- och skyddsfaktorer för barns utveckling finns på olika nivåer, från lokalsamhället till familjen. Anknytningsteorin är en av de grundläggande modellerna för hur barns behov av trygghet tillgodoses.

Inom den sociala barna- och ungdomsvården ska arbetet med att göra noggranna risk- och skyddsbedömningar fortsätta och utvecklas. Det samma gäller behandlingsarbetet som bygger på anknytningsteorin och förebygger svårigheter i relationen mellan föräldrar och barn.

Samverkan med skola, fritidsverksamhet, ungdomsverksamhet och föreningar ska stärkas för att säkerställa att barn och unga i utsatta situationer inte ska falla mellan stolarna. Brottsförebyggande rådets insatser ska prioriteras.

Under 2015 kommer förvaltningens preventionsarbete att ytterligare förstärkas genom olika satsningar som föräldrastödsutbildningar, samverkan med skolor och utökad samverkan med preventionssamordnare i Söderort vid gemensamma insatser och informationskampanjer.

Under 2015 kommer förvaltningen att erbjuda

- ABC-cirklar (Alla Barn i Centrum) riktade till föräldrar med yngre barn
- Kometgrupper som vänder sig föräldrar med både yngre och äldre barn och som har problem med konflikter
- Storföreläsningar om hur man som förälder kan förebygga kommer anordnas och

riktas till föräldrar med barn i olika åldersgrupper

Flera gruppledare kommer att utbildas. Alla övningar och innehållet i de båda föräldrautbildningarna bygger på forskning kring hur konflikter kan minskas och hur relationen kan stärkas mellan barn och föräldrar

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom IoF, BoU och Vuxna, 0-19 år)	80 %	84 %	Tertial
Andel enskilda som har fått stöd i enlighet med sitt beslut inom socialpsykiatri	65 %	tas fram av nämnden	År
Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	20 %	fastställs 2015	Tertial
Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes	80 %	80 %	År
Andel ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	100 %	tas fram av nämnden	År
Andel uppnådda delmål inom socialpsykiatri	50 %	tas fram av nämnden	År
Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden	22 %	25 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samråd med socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur arbetet med sociala insatsgrupper för målgruppen 20-29 år ska organiseras och hur det långsiktigt ska finansieras.	2015-01-01	2015-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med Arbetsförmedlingen och stadsdelsnämnderna ta fram förslag på åtgärder för att säkerställa att nyanlända ges lika rätt och tillgång till sociala insatser som andra.	2015-01-01	2015-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för att starta fler familjecentraler, med fokus på ytterstaden.	2015-01-01	2015-12-31
Socialnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna planera för utbyggnad av boenden för personer med psykisk funktionsnedsättning.	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnderna ska förstärka det sociala arbetet exempelvis genom att förbättra arbetsvillkoren för socialsekreterarna.	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Beslut och insatser utgår från bästa tillgängliga kunskap

Förväntat resultat

Insatser som baseras på beprövad kunskap och utgår ifrån de sökandes aktiva medverkan ökar möjligheten att uppnå de mål som uppsatts för insatserna.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska utveckla, testa och implementera metoder för uppföljning av socialtjänstens utredningar och insatser för barn och ungdomar samt personer med missbruk.	2015-01-01	2015-12-31
Ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete ska implementeras.	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Farstas invånare lever utifrån sina olika förutsättningar ett självständigt liv

Förväntat resultat

Utvecklat preventionsarbete och samverkan mellan olika verksamhetsområden.

Personer som tidigare varit hemlösa eller haft ett tillfälligt boende har ett mer varaktigt boende. Personer som riskerat vräkning kan bo kvar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal personer som genom stöd och bistånd kunnat undvika att vräkas från sitt boende eller genom insatser fått möjlighet till en varaktig boendesituation	150		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fritid- och familjestödsenheten utvärderar Farstas modell för samverkan kring ungdomar i riskzon	2015-01-01	2015-06-30
Samarbetet mellan olika lokala aktörer ska utvecklas för att kunna ge stöd och insatser till personer med missbruksproblematik.	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Barn och unga har livsförhållanden som möjliggör positiv social utveckling.

Förväntat resultat

Samarbetet leder till att de barn och ungdomar som kan behöva stödinsatser blir synliggjorda och får adekvat hjälp.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Alla vårdnadshavare till 3-12-åringar i Farsta stadsdelsområde har erbjudits att gå ABC-kurs	100 %		År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel flickor i år 9 som inte dricker alkohol	56 %		År
Andel flickor som aldrig har rökt	77 %		År
Andel pojkar i år 9 som aldrig har rökt	84 %		År
Andel pojkar i år 9 som inte dricker alkohol	58 %		År
Andel ungdomar som är boende i Tallkrogens hus som har ett ökat psykiskt välbefinnande och är medvetna om sina styrkor, förmågor och drivkrafter.	80 %		År
Butiker som säljer folköl får tillsynsbesök	100 %		År
Butiker som säljer tobak får tillsynsbesök	100 %		År
Flickor i år 9 som aldrig har använt narkotika	84 %		År
Pojkar i år 9 som aldrig har använt narkotika	87 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskola, fritid, skola, socialtjänst och polis samverkar	2014-01-01	2015-12-31
Förskolestöd tar fram utbildningspaket utifrån förskoleenheternas behov med särskilt fokus på barns språkutveckling och barn i behov av särskilt stöd	2015-01-01	2015-12-31
Förvaltningen ska i ett samarbete mellan socialtjänsten och tre av Farstas högstadieskolor driva ett projekt i syfte att öka skolnärvaron bland de elever som annars på grund av frånvaro riskerar att inte få behörighet till gymnasiet.	2015-01-01	2015-12-31
Två informationsmöten per år om droger m.m. erbjuds vårdnadshavare till äldre barn och ungdomar i samverkan med Maria Ungdom och närpolisen	2015-01-01	2015-12-31
Vårdnadshavare i Farsta erbjuds stödinsatser på en generell nivå för att minska riskfaktorer och stärka skydds faktorer	2014-01-01	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm är en stad som håller ihop, med trygga och levande stadsdelar

Farsta lokala brottsförebyggande råd, Brå

Lokala Brås aktivitetsplan för minskad brottslighet och ökad trygghet i Farsta stadsdelsområde, förlängs till och med den 30 juni 2015. Under förlängningsperioden ska en lägesinventering göras i samverkan mellan olika aktörer. Syftet är att skapa en gemensam bild av hur brott, otrygghet och andra riskfaktorer fördelar sig inom stadsdelsområdet. Utifrån underlag och förutsättningar utformas relevanta åtgärder som följs upp i det brottsförebyggande arbetet med ändamålet att göra Farsta till ett tryggare stadsdelsområde.

En trygghetsenkät kommer att skickas ut till utvalda målgrupper inför trygghetsmötet i utvald stadsdel. Syftet är att utöka underlaget av synpunkter från invånarna.

Säkerhetsarbete

För att ha en beredskap för oväntade och oönskade händelser fortsätter förvaltningen med stadens Risk- och sårbarhetsanalys, RSA. Analysen är ett sätt att bedöma förmågan att upprätthålla samhällsviktiga verksamheter vid extraordinära händelser.

Förvaltningens RSA-arbetsgrupp, med representanter från olika verksamheter, ska utifrån stadens riktlinjer fortsätta sitt arbete med målet att enheterna genomlyser sina åtaganden och analyserar risker och sårbarheter. Detta ska sedan vid behov resultera i en åtgärdsplan i syfte att uppnå höjd beredskap.

Utbildning och övning i krishantering kommer att genomföras för ledningsgrupp och för förvaltningens utökade resursgrupp, varav flera deltagare är helt nya. Förvaltningens beredskap inför större kriser och katastrofer kommer därmed att fortsätta utvecklas genom höjd kompetens samt genom förbättrade rutiner.

Park och stadsmiljö

Arbetet med att förbättra driftentreprenörens förutsättningar att förbättra sin egenkontroll fortsätter. Förvaltningen och entreprenören har tagit fram enkla uppföljningssystem för framförallt åtgärder för ökad trygghet med gott resultat. Förbättrad uppföljning leder till ett mer välskött område. Lekplatsen där parkleken Regnbågen tidigare låg kommer att rustas upp av exploateringskontoret. Möjligheten att investera i en ny boulebana kommer att utredas. Bollplaner, utegym, promenad- och cykelvägar underhålls kontinuerligt.

Staden har avsatt medel för reinvestering i parkmark. Reinvesteringsmedlen är avsedda för att åtgärda anläggningar som trappor, murar, parkvägar med mera i stadens grönområden som är i så dåligt skick att de helt eller delvis måste göras om. Underlag för reinvesteringarna är en inventering av reinvesteringsbehovet som stadens samtliga stadsdelsförvaltningar genomfört under 2014. Trafikkontoret har under ledning av stadsträdgårdsmästaren sammanställt resultatet av stadsdelarnas inventering. Trafiknämnden och stadsdelsnämnderna ska ta fram ett förslag med prioriterade åtgärder för reinvesteringsmedlen under 2015. Förvaltningen föreslår att nämnden söker medel för åtgärder avseende Fagerlids plaskdamm, trappor och utbyte av parkbänkar.

Åtgärder för att förbättra tillgängligheten i stadsdelsområdet ska utföras. Nämnden söker medel avsatta för tillgänglighetsåtgärder från den centrala medelsreserven.

Farstas invånare har möjlighet att påverka sin närmiljö och förvaltningen uppmuntrar initiativ om brukarmedverkan. Brukarmedverkan innebär oftast en överenskommelse om brukaravtal. Slyröjning är den vanligast förekommande insatsen men brukaravtal kan även omfatta exempelvis anläggande av trädgårdskompost och vassröjning. Odling kan även förekomma när goda förutsättningar finns.

Förvaltningen fortsätter att ta tillvara idéer från boende som kommer via medborgarförslag och om möjligt också genomföra bra förslag.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	74 %	74 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden	65 %	62 %	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel genomförda åtgärder inom ramen för RSA	100 %	100 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ta fram en stadsövergripande strategi för levande lokala centrum	2015-01-01	2015-12-31
 Kommunstyrelsen ska under 2015 göra en översyn med inriktningen att delar av ansvaret för park, natur och gatuskötsel kan tillföras stadsdelsnämnderna. Parallellt ska en översyn göras av stadsdelsnämndernas ansvar och indelning med inriktning att stärka lokalt inflytande, effektiv förvaltning och rättsäkert bemötande av invånarna.	2015-01-01	2015-12-31
 Trafiknämnden ska, i samråd med stadsdelsnämnderna, ta fram prioriterade förslag för hur de medel som reserverats för reinvesteringar ska användas.	2015-01-01	2015-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med intresserade stadsdelsnämnder studera förutsättningarna för att införa direktvalda stadsdelsnämnder.	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Farsta är ett tryggt stadsdelsområde

Förväntat resultat

Invånarna känner sig delaktiga och andelen trygga invånare ökar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Farsta lokala Brå träffas fyra gånger under året	2015-01-01	2015-12-31
I utvald stadsdel kommer trygghetsmöte för medborgarna att genomföras	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Farstas invånare och besökare har tillgång till rena parker och grönområden

Förväntat resultat

Antal klagomål i synpunktsportalen minskar.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

Funktionsnedsättning

Det finns ett stort behov av bostäder med särskild service och gruppboende inom Stockholms stad och Farsta stadsdelsområde. Med anledning av detta har förvaltningen svårigheter att verkställa vissa beslut vilket gör att de som har rätt till boende inte får det och att förvaltningen får betala viten. Förvaltningen bevakar de byggprocesser som pågår inom stadsdelsområdet och de eventuella möjligheter som finns att inom befintliga lokaler inrätta

servicelägenheter och gruppbestäder.

Inom de kommande åren planeras ett antal lägenheter för funktionsnedsatta som till viss del tillgodoser behoven.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	6	tas fram av nämnden	År
 Antal påbörjade bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	6	tas fram av nämnden	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska i samråd med bostadsbolagen och fastighetsnämnden inventera möjligheten att bygga om/omvandla befintliga byggnader till gruppbestäder eller servicebostäder	2015-01-01	2015-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska redovisa hur arbetet med att tillgodose behovet av bostäder med särskilt stöd och service fortskrider. Arbetet ska redovisas till kommunstyrelsens genomförandegrupp	2015-01-01	2015-12-31
 Stadsdelsnämnderna, fastighetsnämnden, exploaterings- samt stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med varandra säkerställa att minst fem procent av lägenheterna i exploateringsprojekt med minst 100 bostäder avsätts till omsorgslägenheter	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Farsta stadsdelsområde har ett högt bostadsbyggande där alla kan bo

Förväntat resultat

Antalet gruppbestäder ökar.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.7 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

Inom ramen för Farstas idrottsprofil fortsätter samarbetet med idrottsförvaltningen, utbildningsförvaltningen och det lokala föreningslivet. Stadsdelens barn och unga kommer under året att erbjudas ett rikt och varierat utbud av idrotts- och friluftaktiviteter.

Planerade aktiviteter är bland annat vintersport på Gubbängens idrottsplats, Lilla Farstaloppet, vattensport och fritidsverksamhet på Sköndalsbadet och höstlovsläger på Farsta idrottsplats.

Arbetet med att omvandla Hästhagens bollplan till en aktivitetspark fortsätter och ett förslag till utformning av aktivitetsområdet är framtaget. Basketplanen i Fagersjö kompletteras med bland annat bänkar och målning av linjer för att möjliggöra landhockeyspel.

Förvaltningen fortsätter i samarbete med Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund utvecklingen av en Hälsans stig i stadsdelsområdet. Under året kommer förvaltningen ta fram en kostnadsberäkning för anläggande av ett motionsspår i Majroskogen.

Marknadsföringen av Farsta som ett stadsdelområde där det finns gott om möjligheter till idrott och friluftsliv har påbörjats med informationsbroschyren ”Farsta i form”. Under året ska broschyrens innehåll läggas ut på Farstas hemsida och kompletteras med karta. Informationen ska också finnas tillgänglig i appen ”Upptäck Stockholm”.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andelen ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång meningsfulla idrotts- och fritidsaktiviteter		fastställs 2015	År

Nämndmål:

Farstas invånare har goda möjligheter till motion och fysiska aktiviteter

Förväntat resultat

Farstas invånare har möjlighet att delta i friluftsliv- och idrottsaktiviteter.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal föreningar som samverkar med förvaltningen inom satsningen idrott och hälsa	8		År
Antal idrotts- och friluftslivsaktiviteter som erbjuds inom förvaltningens verksamheter under året inom satsningen idrott och hälsa.	8		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Drive-in idrott i Sköndalsskolan	2015-01-01	2015-12-31
Höstlovsläger på Farsta IP	2015-01-01	2015-12-31
Lilla Farstaloppet (5-6-åringar) på Farsta idrottsplats	2015-01-01	2015-06-30
Olympic Day för låg- och mellanstadiebarn på Farsta IP	2015-01-01	2015-06-30
Prova-på och lekidrott för mindre barn i Farsta strands förskoleområde	2015-01-01	2015-12-31
Sportscamp för 8-12-åringar	2015-01-01	2015-08-31
Vattensport och fritidsverksamhet för tonåringar vid Sköndalsbadet	2015-01-01	2015-08-31
Vintersport på Gubbängens IP för låg-och mellanstadiet	2015-01-01	2015-03-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.8 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

Äldreboendeplanering

Förvaltningen medverkar genom region Östra Söderort i stadens äldreboendeplanering. Behovet av vård- och omsorgsboende förväntas sjunka något de närmaste åren. Samtidigt är flera av stadsdelområdets boenden omoderna och måste byggas om eller ersättas.

Edö äldreboende motsvarar inte kraven på ett modernt äldreboende och fastighetsägaren Micasa har på uppdrag av förvaltningen genomfört en förstudie inför en eventuell ombyggnad. Förvaltningen ska under våren ta fram ett förslag till beslut för nämnden att ta ställning till. I uppdraget ingick att utreda förutsättningarna för att bygga ett tillagningskök på Edö.

Fastighetsbolaget Danator AB bygger ett nytt äldreboende i Farsta strand. Förvaltningen har inlett diskussioner med bolaget för att eventuellt föreslå nämnden att hyra fastigheten för att driva Farsta vård och omsorgsboende. Ett förslag till genomförandebeslut ska presenteras för nämnden under våren.

Utveckling av hemtjänsten

Den kommunala hemtjänsten ska förbereda sig för att ta emot kunder som inte själva vill eller kan välja utförare. Staden ska kunna säga upp avtal med utförare på kort varsel, vilket ställer höga krav på beredskap för att snabbt kunna ta emot nya kunder.

Det påbörjade arbetet med specialisering inom den kommunala hemtjänsten ska fortsätta under 2015. Medarbetare är utsedda till ett hemtjänsteam för äldre med psykiatriska problem. Under 2015 ska en form för arbetet beskrivas och behovet av utbildning för att möta målgruppens behov inventeras.

Mat och måltidssituationen i fokus

Mat och måltidssituationens betydelse lyfts i alla nämndens verksamheter. Liksom tidigare kommer beställarenheten att vara generös med att bevilja matsällskap som insats för äldre som så önskar.

Samarbete med landstinget

2014 genomfördes ett projekt för att ta fram en lokal överenskommelse för vård- och omsorg för personer med demenssjukdom eller kognitiv svikt. Förutom stadsdelsförvaltningen omfattas landstingets primärvård, primärvårdsrehabilitering, minnesmottagning och geriatrik. Förvaltningen ska under 2015 undersöka möjligheterna till en fördjupad samverkan utifrån överenskommelsen.

Uppsökande verksamhet

Alla nyblivna 75-åringar ska som tidigare år få information om det stöd som bland annat stadsdelsnämnden kan erbjuda. De äldre väljer själva i vilken form informationen ska ges, skriftligt vid informationsmöten eller genom hembesök. Under 2015 ska det uppsökande arbetet samordnas med förvaltningens anhörigstöd.

Anhörigstöd

Äldreomsorgen ska utveckla formerna för kontakter med anhöriga. Regelbundna träffar i form av anhörigcafé ska arrangeras i aktivitetshuset Tuben. Verksamheten ska utformas utifrån besökarnas behov och intressen. Till exempel diskuteras att bjuda in olika föreläsare till träffarna.

Förebyggande arbete

Förvaltningen erbjuder ett brett utbud på aktivitetshuset Tuben. Bland annat erbjuds gymnastik, qi gong, skapande verkstad, skrivarcirkel och Ipad-café för äldre. Nya aktiviteter

som planeras för 2015 är dansträning med tango och yoga/meditation. Under sommaren arrangeras bussutflykter. Vid några tillfällen under våren 2015 ska förvaltningen arrangera kulturutflykter, där deltagarna åker gemensamt med allmänna kommunikationer.

Systematiskt kvalitetsarbete

Under 2015 ska nämndens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete förankras i alla verksamheter. Inom äldreomsorgen ska enheterna prioritera förbättring och samordning av styrdokument och rutiner utifrån genomförda processkartläggningar.

Särskilda projekt

Det stadsövergripande projektet ”Fördjupad kvalitetsuppföljning” övergår 2015 till ordinarie verksamhet. Förvaltningen bidrar med en medarbetare på halvtid också under 2015.

Projektet ”Utveckling av funktionsstödande och hälsofrämjande hälso- och sjukvårdsdokumentation med hjälp av ICF” fortsätter. Under 2015 ska en ny journalstruktur lanseras med stöd av förvaltningens lokala processledare. Processledaren kommer även att få ett utökat ansvarsområde under 2015 gällande e-hälsa.

Farsta kommunala hemtjänst driver tillsammans med Farsta Rehab Södra ett projekt som syftar till att pensionärer med hemtjänst ska få en bättre rehabilitering. Arbetsterapeut, sjukgymnast och dietist från Rehab ska regelbundet träffa hemtjänstpersonal för att diskutera enskilda ärenden efter den äldres samtycke.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel personer som får en daglig utevistelse - vård och omsorgsboende		fastställs 2015	År
 Andelen nöjda omsorgstagare - biståndsbedömd dagverksamhet (äldreomsorg)	95 %	95 %	År
 Andelen nöjda omsorgstagare - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	85 %	85 %	År
 Andelen nöjda omsorgstagare - vård- och omsorgsboende (äldreomsorg)	85 %	85 %	År
 Kontinuitet i omsorgen - hemtjänst i ordinärt boende		fastställs 2015	År
 Måltiden är en trevlig stund på dagen - Vård och omsorgsboende (äldreomsorg)	77 %	77 %	År
 Omsorgstagarnas upplevelse av hur de kan påverka hur hjälpen utförs - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	77 %	77 %	År
 Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	86 %	86 %	År
 Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - vård och omsorgsboende (äldreomsorg)	90 %	90 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska, i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna, utveckla principer och metoder för uppföljning och styrning inom äldreomsorgen	2015-01-01	2015-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna och äldrenämnden ska i samverkan ta fram ett system som ger en samlad bild av äldres synpunkter på äldreomsorgen i hela staden	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnderna ska delta i stadens utredning av arbetstidsförläggning och heltidsnorm för grupper med särskilt utsatta arbetsvillkor	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnderna ska i samverkan med äldrenämnden och kommunstyrelsen utreda om riktlinjerna är underfinansierade samt behov av justering med hänsyn till boendelöftet 85+	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnderna ska införa könsuppdelad statistik i verksamheten	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnderna ska se till att alla äldre kan välja kommunal hemtjänst och kommunal utförare av trygghetslarm	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med äldrenämnden ta fram en tydlig rättighet till utvistelser i vård- och omsorgsboende	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnderna ska utöka arbetet och registrerandet i Senior alert och svenska palliativregistret för att gynna verksamhetsutvecklingen inom äldreomsorgen	2015-01-01	2015-12-31
Äldrenämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen se över den långsiktiga kvalitetsuppföljningen och behovet att återinföra äldreomsorgsinspektörer respektive tillsynspersoner över social omsorg. Utredningen samordnas med kommunstyrelsens uppföljning av den fördjupade kvalitetsuppföljningen.	2015-01-01	2015-12-31
Äldrenämnden ska initiera en utvärdering av valfrihetssystemet och ersättningssystemet inom hemtjänsten för att skapa en mer hållbar organisation och öka inflytandet för de äldre och de anställda, i samverkan med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Äldre som beviljas insatser kan påverka hur de utförs.

Förväntat resultat

Personer som beviljas insatser från nämnden har möjlighet att påverka hur insatserna utförs.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel brukare i äldreomsorg, egen regi, som har godkända och aktuella genomförandeplaner två veckor efter påbörjad insats.	90 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen tar fram en modell för dokumentationsgranskning som mäter hur biståndshandläggarens beslut avspeglar sig i genomförandeplanen inom äldreomsorg, egen regi.	2014-01-01	2015-04-01
Alla enheter inom äldreomsorgen, egen regi, genomför aktivitet för att förbättra genomförandeplanernas kvalitet	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Äldre i vård- och omsorgsboende har en inbjudande måltidsituation.

Förväntat resultat

Personer som bor i nämndens särskilda boenden för äldre tycker att måltiderna är trevliga.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Nämndens vård- och omsorgsboenden ska följa upp måltidsituationer genom observationer och sammanställa förbättringsförslag	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Äldre i vård- och omsorgsboende har möjlighet till daglig utevistelse.

Förväntat resultat

Alla äldre i vård- och omsorgsboende som så önskar har möjlighet att komma ut varje dag.

Nämndmål:

Äldre känner trygghet och välbefinnande.

Förväntat resultat

Alla som vill bo kvar i ordinärt boende ska få tillräckligt stöd för att kunna göra det. Invånare är informerade om möjligheter till stöd och hjälp när man behöver det som äldre.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel kunder hos den kommunala hemtjänsten och servicehuset med särskilda behov på grund av demenssjukdom eller kognitiv svikt som har en kontaktperson från den specialiserade hemtjänstgruppen.	50		År
Andel brukare i särskilda boenden (kommunal regi) som har läkemedelsgenomgångar enligt gällande rutin	90 %		År
Andel brukare i särskilda boenden (kommunal regi) som har riskbedömningar för undernäring enligt gällande rutin	90 %		År
Andel brukare i särskilda boenden (kommunal regi) som har riskbedömningar för fall enligt gällande rutin	90 %		År
Andel brukare i särskilda boenden (kommunal regi) som har riskbedömningar för trycksår enligt gällande rutin	90 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete ska implementeras och utvecklas.	2015-01-01	2015-12-31

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

Förvaltningen bidrar till att uppnå inriktningsmålet genom att verksamheternas miljöpåverkan minskas. Insamling av matavfall ökar inom de verksamheter som serverar måltider. Andelen ekologiska livsmedel blir större vilket bidrar till en miljö med färre gifter. Förskolans verksamhet prioriteras för att minska barns exponering av skadliga kemikalier.

Förvaltningens resepolicy är känd av alla medarbetare och kapacitetsstarka färdmedel som gång, cykel och kollektivtrafik prioriteras. Resor och transporter genomförs på ett hållbart sätt. Energieffektivisering är i fokus vid ny- och ombyggnad av verksamhetslokaler.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Stockholm är klimatneutralt

Miljöarbete

Utgångspunkten för miljöarbetet är Stockholms miljöprogram och nämndens miljöhandlingsplan. Planen har reviderats till 2015 års verksamhetsplan. (Bilaga 08 - Miljöhandlingsplan 2015).

Förvaltningens bilar är klassade som miljöfordon enligt stadens fastställda kriterier. Flertalet fordon är bränslesnåla bensinbilar. Befintliga gas- och etanolbilar ska i största möjliga omfattning tankas med det bränsle de är avsedda för. Under året kommer förvaltningen se över möjligheterna att införskaffa elbil för att minska antalet fordon som går på fossila bränslen. Ett annat alternativ kan vara laddhybridbil.

Elanvändningen i verksamheterna ska effektiviseras och antalet förbrukade kilowattimmar per kvadratmeter lokalyta ska minska. Minskningen sker bland annat genom att belysning ses över och att konventionell belysning ersätts av LED-lampor där det är möjligt. Vid ny- och ombyggnad av lokaler är energieffektiva lösningar i fokus.

Separat insamling av matavfall för biologisk behandling är ett prioriterat område inom de verksamheter som serverar måltider. I stadsdelsområdet finns 42 förskolor och av dessa har 28 förskolor egen rådighet över avfallshanteringen. Under år 2015 ska 85 procent av förskolorna sortera ut matavfall. Övriga verksamheter som har rådighet över sin avfallshandling inom äldreomsorg och funktionsnedsättning ska undersöka möjligheten att införa särskild hämtning av matavfall.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel av stadens verksamheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling	80 %	fastställs 2015	År
 Andel elbilar	10 %	10 %	År
 Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	Tertial
 Andel miljöbränslen i stadens etanol- och biogasfordon	90 %	tas fram av nämnd/styrelse	Halvår
 Elanvändning per kvadratmeter	52 kwh/kvm	32 kWh	År

Nämndmål:

Verksamheterna effektiviserar elanvändningen

Förväntat resultat

Antalet förbrukade kilowattimmar per kvadratmeter lokalyta minskar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel förskolor som infört separat hantering av matavfall	85 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Informationsmöte om miljöbilar för förvaltningens bilansvariga	2015-01-01	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är hållbara

Kapacitetsstarka färdmedel

Enligt miljöhandlingsplanen ska alla anställda inom förvaltningen vid resor i tjänsten välja bästa färd sätt vilket kan skifta beroende på resans sträcka. Vid kortare resor gäller gång eller cykel i första hand och därefter kollektiva färdmedel. Tjänstecyklar finns att tillgå på flera enheter och avdelningar. Förvaltningens miljöbilar används när övriga färd sätt inte lämpar sig. För anställda som använder förvaltningens miljöbilar erbjuds utbildning i ekokörning.

Som alternativ till konventionella bilar ska möjligheterna att anförskaffa kapacitetsstarka färdmedel som exempelvis Segway ses över.

Nämndmål:

Förvaltningens transporter är hållbara

Förväntat resultat

Resor och transporter görs i enlighet med förvaltningens resepolicy.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har ren luft och rent vatten

Förvaltningen bidrar till en bättre miljö genom att tjänstebilarna är försedda med odubbade vinterdäck. Användandet av kapacitetsstarka färdmedel som kollektivtrafik, cykel och gång ska uppmuntras inom verksamheterna.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel dubbdäck	0 %	tas fram av nämnden/s tyrelsen	År

Nämndmål:

Användning av kapacitetsstarka färdmedel ökar

Förväntat resultat

Antalet bilar inom förvaltningen minskar.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Det är enkelt att välja en miljövänlig livsstil

Inom samtliga verksamheter där mat serveras ska andelen ekologiska livsmedel öka. För att underlätta verksamheternas rapportering av ekologiska livsmedel ska krav ställas på leverantörer att ekologiska produkter särredovisas.

Vid ny- och ombyggnad av förskolor och äldreboenden är målsättningen att de utrustas med tillagningskök.

Förvaltningen kommer samarbeta med miljöförvaltningen för att minska barns exponering av skadliga kemikalier i förskolorna.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel ekologiska livsmedel i stadens egna verksamheter	25 %	25 %	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram kriterier för att undvika barns exponering för skadliga kemikalier på stadens förskolor inom ramen för kemikalieplanen	2015-01-01	2015-12-31
 Konsumentrådgivningen ska ges ett uppdrag kring konsumentinformation om etisk och miljömässig konsumtion.	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Verksamheterna är miljömedvetna

Förväntat resultat

Verksamheterna ska följa förvaltningens miljöhandlingsplan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
En plan för en kemikaliefri förskola kommer att tas fram	2015-01-01	2015-12-31

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Måluppfyllelse uppnås genom att styra resurser i syfte att göra rätt saker och nå önskat resultat. Kärnverksamheten prioriteras och aktiv uppföljning av mål och resultat leder till en effektiv organisation med hög kvalitet.

Förvaltningen fortsätter och utvecklar stödet till det lokala näringslivet och samarbetet med

Stockholm Business Region.

Antalet hushåll med försörjningsstöd har minskat under ett antal år och prognosen är att minskningen kommer att fortsätta även under 2015, delvis till följd av möjligheten att anordna visstidsanställningar för arbetslösa med försörjningsstöd. Förvaltningens arbete med ekonomiskt bistånd ska utgå från ett tydligt barnperspektiv. Handläggningen av ekonomiskt bistånd ska vara aktivt med stort fokus på att minska människors behov av bistånd. Samarbetet med jobbtorget i Farsta innebär att alla som idag är mottagare av ekonomiskt bistånd på grund av att de är arbetslösa garanteras en snabb individuell bedömning och en aktivitetsplan. I samarbetet med Jobbtorget ska även arbetet med att erbjuda visstidsanställningar till personer som har försörjningsstöd organiseras och genomföras.

Farsta stadsdelsförvaltnings förslag till budget för 2015 är netto 1 445,2 miljoner kronor. Investeringsbudgeten är 6,0 miljoner kronor. Jämfört med 2014 har budgeten ökat med 63,4 miljoner kronor. Ökningen beror främst på en ökad budget för äldreomsorgen och fler personer inom området funktionsnedsättning. Budgeten för individ- och familjeomsorg är högre eftersom stadens fördelningsnycklar år 2015 ger Farsta en större del av stadens totala budget för verksamheten. Äldreomsorgens ökning beror på indexuppräknade priser för vård- och omsorgsboende samt ökad hemtjänstpeng. Anslaget till ekonomiskt bistånd har minskat med 5,3 miljoner kronor på grund av att behovet av försörjningsstöd förväntas minska under 2015.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2 Företag väljer att etablera sig i Stockholm

Näringsliv och utveckling

Farsta ska vara en attraktiv stadsdel för småföretagare och det lokala näringslivet ska stärkas genom en utvecklad företagarservice och rådgivning. Entreprenörskap och eget företagande bland unga, kvinnor och utrikesfödda ska särskilt stödjas.

Samarbetet med Stockholm Business Region (SBR) att utveckla en lokal företagslotsfunktion fortsätter. Förutsatt att sökta EU-medel beviljas ska ett program genomföras för unga entreprenörer och företagare som vill utveckla sin kunskap om företagande inom EU-området.

Under året kommer förvaltningen fortsätta att stödja ungt entreprenörskap och unga företagare.

Förvaltningen fortsätter programarbetet inom Tyngdpunkt Farsta och framtagandet av en aktivitetsplan för att främja utvecklingen av näringslivet och för att skapa fler arbetsplatser i söderort. Näringslivsrådet omvandlas till ett utvecklingsråd där bland annat stadsutvecklingsfrågor ska ingå.

Nämndmål:

Lokala näringslivet får bra service av förvaltningen

Förväntat resultat

Företagarna i området är nöjda med den kommunala servicen.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
NKI (Nöjd Kund Index) ska öka i SBR:s årliga företagsundersökning	71 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen undersöker möjligheten att ta fram en lokal utvecklingsplan för stadsdelscentra	2015-01-01	2015-12-31
Förvaltningen utreder möjligheten att inrätta ett lokalt näringslivscenter	2015-01-01	2015-12-31
Utvecklingsrådet sammanträder minst tre gånger under året	2015-01-01	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

Förvaltningens arbete med ekonomiskt bistånd ska utgå från ett tydligt barnperspektiv. Barn i familjer i behov av ekonomiskt bistånd ska ha samma möjligheter som andra barn i skolarbetet. Även ensamstående föräldrars behov av insatser ska särskilt uppmärksammas. Handläggningen av ekonomiskt bistånd ska vara aktivt och evidensbaserat och stort fokus ska vara på att minska människors behov av bistånd genom bland annat hushållsekonomisk rådgivning och individuellt utformade insatser utifrån en helhetssyn. Samarbetet med jobbtorget i Farsta innebär att alla som idag är mottagare av ekonomiskt bistånd på grund av att de är arbetslösa garanteras en snabb individuell bedömning och en aktivitetsplan. I samarbetet med Jobbtorget ska även arbetet med att erbjuda visstidsanställningar, tidsbegränsade arbetsmarknadsrelaterade anställningar, till personer som har försörjningsstöd organiseras och genomföras.

De som är i behov av försörjningsstöd och inte ingår i Jobbtorget's målgrupper ska erbjudas arbetsträning och praktik vid nämndens egen arbetsmarknadsverksamhet.

Upplägget för arbetet med att motverka felaktiga utbetalningar ska ses över. Uppdraget är att se om arbetet kan genomföras i förändrade former genom en förstärkning av ledningen för enheten för försörjningsstöd.

Förvaltningen ska jobba för att inkludera näringslivet i frågan kring sommarjobb för ungdomar. Målet är att samtliga som söker sommarjobb ska kunna erbjudas ett sommarjobb, inte enbart genom kommunala medel utan genom ett brett samarbete med näringslivet. Det är viktigt att de som söker sommarjobb har en möjlighet att uttrycka önskemål över i vilken stadsdel de vill jobba.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	40 st	500 st	Tertial
 Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	275 st	5100 st	År
 Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	2,5 %	2,0 %	Tertial

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel vuxna som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,8 %	1,2 %	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Arbetsmarknadsnämnden ska ansvara för att i samverkan med stadens nämnder och bolag genomföra ett utvecklingsarbete med syfte att stadens praktikplatser ska anpassas till de behov som finns hos jobbtorgens aspiranter. Stadens nämnder och bolag ska medverka i denna samverkan och i arbetet med att bereda aspiranterna praktiktillfällen	2015-01-01	2015-12-31
Arbetsmarknadsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna kartlägga behovet av lokala jobbtorg ung och påbörja uppstart av två verksamheter	2015-01-01	2015-12-31
Arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna ska samverka i syfte att främja samordning, utveckling och en effektiv uppföljning av stadens arbetsmarknadsåtgärder. Arbetsmarknadsnämnden ska vara sammankallande för denna samverkan	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnderna ska möjliggöra tidsbestämda anställningar, yrkesintroduktionsanställningar och lärlingsanställningar inom sina verksamheter.	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Farstas invånare får stöd till att bli självförsörjande.

Förväntat resultat

Försörjningsstödstagare får en egen inkomst.

Fler ungdomar får feriearbete.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal remisser om arbetsträning och arbetsprovning från enheterna för försörjningsstöd och för vuxna/socialpsykiatri till Arbetsforum.	80		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Arbetet med bedömningsinstrument för utredning av ärenden gällande försörjningsstöd ska utvecklas och utvärderas.	2015-01-01	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

Budgethållning är en förutsättning för kvalitet och stabilitet i verksamheterna och ekonomiska prognoser och analyser ingår i berörda chefers ansvar och uppdrag.

Under året arbetar samtliga enheter med sina ekonomiska månadsrapporter och analyserar då

kostnader och intäkter som underlag för prognos på årsutfallet. Vid befarade underskott vidtas åtgärder och verksamheten anpassas utifrån de nya förutsättningarna. En förutsättning för detta är att prognoserna görs så säkra som möjligt. Åtgärder för att öka prognossäkerheten pågår kontinuerligt i form av utbildningsinsatser och dialog kring prognosvariationer med enheterna i verksamheten.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Administrationens andel av de totala kostnaderna	2,9 %	minska	År
 Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	2 st	tas fram av nämnden	År
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/-1 %	+/- 1 %	År

Nämndmål:

Förvaltningen har budget i balans.

Förväntat resultat

Prognossäkerheten är hög och förvaltningen uppvisar en budget i balans.

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Budget 2015					
Budget 2015, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto	Budget 2014	Prognos 2014 (T2)
Nämnd- och förvaltningsadministration	41,8	0,0	41,8	41,1	41,1
Individ- och familjeomsorg	197,0	-42,9	154,1	150,9	152,9
varav socialpsykiatri	51,6	-5,0	46,6	43,5	44,5
Stadsmiljöverksamhet	15,0	0,0	15,0	15,4	15,8
varav avskrivningar och internränta	3,5	0,0	3,5	3,1	3,1
Förskoleverksamhet	329,6	-19,5	303,7	289,4	290,2
Äldreomsorg	681,1	-113,5	567,6	537,5	564,3
Stöd- och service till personer med funktionsnedsättning	247,0	-22,0	225,0	202,3	220,4
Barn, kultur och fritid	27,6	-1,5	26,1	26,1	25,8
Arbetsmarknadsåtgärder	15,5	-4,9	10,6	6,8	6,4
Ekonomiskt bistånd	103,4	-4,1	99,3	100,6	94,2
Övrig verksamhet	2,0	0,0	2,0	12,0	0,0
Total drift	1 653,6	-208,4	1 445,2	1 382,1	1 411,1

Budget 2015					
varav omslutningsförändring	168,9	-168,9	0,0		
Investeringar	6,0	0,0	6,0	7,0	7,0
varav stadsmiljöverksamhet	4,1	0,0	4,1	5,3	5,3
varav inventarier och maskiner	1,9	0,0	1,9	1,7	1,7

Kommunfullmäktige tilldelar stadsdelsnämnderna en budget per verksamhetsområde enligt beslutat system för resursfördelning. Driftbudgeten fördelas till stadsdelsnämnden med hjälp av olika fördelningsnycklar. Kommunfullmäktiges driftbudget för Farsta stadsdelsnämnd 2015 är netto 1 445,2 miljoner kronor. Jämfört med 2014 har budgeten ökat med 63,4 miljoner kronor. Ökningen beror främst på ökade volymer inom äldreomsorg, funktionsnedsättning och förskola. Anslaget till ekonomiskt bistånd har minskat med 5,3 miljoner kronor eftersom behovet av försörjningsstöd i Farsta förväntas minska under 2015.

Tilldelad budget innehåller inte några särskilda resurser för att täcka kostnader för nämnd, ledning och administrativt stöd. Det innebär att medel måste tas från respektive verksamhetsområde. I nämndens budget 2015 har 41,8 miljoner kronor omfördelats från övriga verksamheter, vilket motsvarar 2,9 procent av den totala budgetramen. Fördelning till administration görs inte från verksamheterna stadsmiljö och ekonomiskt bistånd. Investeringsbudgeten för 2015 är 6,0 miljoner kronor, varav 1,9 miljoner kronor är till maskiner och inventarier och återstoden till stadsmiljöverksamhet.

Förvaltningen har under ett flertal år haft ett behov av att bevilja insatser inom äldreomsorg som inte täckts av budgettilldelningen. Detta har resulterat i underskott för verksamhetsområdet äldreomsorg. Våren 2013 började antalet äldre med insats i form av heldygnsvård att öka. Denna uppgång ledde till ökade kostnader som inte rymdes i budgettilldelning till år 2014. Det kraftiga underskott som uppstod under 2014 påverkar även budget för 2015 genom att uppräkningsav budget görs från en alldeles för låg nivå. Införandet av det nya ersättningssystemet inom hemtjänst som genomfördes under 2014 har inneburit ökade kostnader, både för beställaren på grund av högre utförandegrad än planerat och för den kommunala utföraren av hemtjänst på grund av utbildningsinsatser och ökad administration kopplat till införandet av det nya ersättningssystemet.

Äldreomsorgen utgör en mycket stor del av nämndens totala budget och på grund av att budgetläget inom äldreomsorgen är så pass ansträngt finns inga eller mycket små utrymmen för satsningar under 2015. Detta gäller för samtliga verksamhetsområden. Det är en självklarhet att givna budgetramar hålls. För att uppnå en budget i balans 2015 kan det bli nödvändigt att vidta ytterligare besparingsåtgärder under året.

Nämnd och förvaltningsadministration

Nämnd och administration	Budget 2015	Budget 2014	Prognos T2 2014
Intäkter	0,0	0,0	0,0
Kostnader	41,8	41,1	41,1
Netto:	41,8	41,1	41,1

Budgeten för nämnd- och förvaltningsadministration har ökat med 0,7 miljoner kronor i förhållande till budget 2014 och motsvarar 2,9 % av totala budgeten.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorg	Budget 2015	Budget 2014	Prognos T2 2014
Intäkter	-42,9	-47,9	-55,9
Kostnader	197,0	198,8	208,8
Netto:	154,1	150,9	152,9

Barn och ungdom

Budgeten för barn och ungdomsinsatser, förebyggande och utredning uppgår sammanlagt till 76,5 miljoner kronor. Budgeterade kostnader för externa placeringar under 2015 är totalt 36,1 miljoner kronor. Den förebyggande verksamhetens andel av budgeten är oförändrad jämfört med 2014.

Vuxen

Budgeten för vuxeninsatser uppgår till netto 29,1 miljoner kronor. I anslaget ingår kostnader för myndighetsutövning och öppenvård. Budgeten skall finansiera kostnader för såväl institutionsplaceringar, kontaktpersoner, särskilda boende och förvaltningens olika öppenvårdsinsatser för hemlösa och vuxna missbrukare.

Socialpsykiatri

Budgeten för socialpsykiatri uppgår till netto 46,6 miljoner kronor. Anslaget ska finansiera individuella insatser inom området som bostad med särskild service, stödåtgärder, familjehem och HVB samt rehabilitering, sysselsättning och arbetsträning.

Inom budgeten finansieras också förvaltningens egen öppna verksamhet, EMMA träfflokal.

Stadsmiljö

Stadsmiljö	Budget 2015	Budget 2014	Prognos T2 2014
Intäkter	0,0	0,0	0,0
Kostnader	15,0	15,4	15,8
Netto:	15,0	15,4	15,8

Budgeten för stadsmiljöverksamhet uppgår till 15,0 miljoner kronor. Budgeten ska finansiera

kostnader för skötsel och underhåll samt renhållning av parker, parkvägar och naturområden.

Förskola

Förskola	Budget 2015	Budget 2014	Prognos T2 2014
Intäkter	-25,9	-18,9	-18,9
Kostnader	329,6	308,3	309,1
Netto:	303,7	289,4	290,2

Budgeten för förskoleverksamheten uppgår till 303,7 miljoner kronor och är baserad på antalet inskrivna barn vid avläsningen som gjordes i mars 2014. Då fanns 2 326 barn inskrivna, varav 880 i åldern 1-3 år och 1 446 i åldern 4-5 år.

(kr)	Förskoleschablon 2015	Förskolepeng 2015	Förskoleschablon 2014	Förskolepeng 2014
Förskola, små barn 1-3 år	144 276	115 421	141 232	112 986
Förskola, stora barn 4-5 år	121 115	96 892	118 560	94 848

Förskoleschablonen har höjts med 2 procent jämfört med 2014 och pengarna till förskoleenheterna motsvarar 80 procent av schablonen. Förskolepengen ska täcka alla kostnader utom lokalkostnader samt förvaltnings- och verksamhetsövergripande administration. Därutöver fördelas medel för barn i behov av särskilt stöd och språkstöd till förskolorna av stödenheten efter en individuell bedömning.

Äldreomsorg

Äldreomsorg	Budget 2015	Budget 2014	Prognos T2 2014
Intäkter	-113,5	-89,7	-95,9
Kostnader	681,1	627,2	660,2
Netto:	567,6	537,5	564,3

Nämndens budget för äldreomsorg har ökat med 30,1 miljoner kronor jämfört med ursprungsbudget 2014. Nämndens andel av stadens totala budget för äldreomsorg ökar från 8,20 till 8,36 procent. Ersättningen till utförare inom hemtjänsten höjs med 4 procent och den indexbaserade höjningen av ersättningsnivåerna till vård- och omsorgsboenden är 2,1 procent. 2015 års budget för vård- och omsorgsboenden är baserad på 525 månadsplaceringar och antalet placeringar i december 2014 uppgick till 555. Budgeten för antalet utförda hemtjänsttimmar per månad är baserad på 36 500 timmar per månad och i december 2014 uppgick antalet utförda timmar till 37 209. Antalet hemtjänsttimmar utförda på servicehusboenden beräknas vara 5 900 jämfört med december 2014 då antalet timmar uppgick till 5 922. Omfördelningar av planeringsnivåerna mellan verksamheterna kan komma att göras under året.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Funktionsnedsättning	Budget 2015	Budget 2014	Prognos T2 2014
Intäkter	-22,0	-20,0	-20,0
Kostnader	247,0	222,3	240,4
Netto:	225,0	202,3	220,4

Budgeten för verksamheten har ökat med 22,7 miljoner kronor jämfört med ursprungsbudget 2014. Budgeten är preliminär och bygger på socialnämndens bedömningskanslis höstmätning 2014. Justering kommer att göras efter nya mätningar under våren och hösten och med anledning av beslut om särredovisningar. Slutlig budget fastställas i samband med tertialrapport 2.

Nämnden tilldelas schablonersättning för sina nivåbedömda LSS-beslut i form av daglig verksamhet, boende med särskild service, gruppboende och korttidsvistelse etcetera. Nämnden får dessutom ett anslag som ska täcka kostnader för personlig assistans enligt lagen om assistansersättning LASS, och ett fast anslag för övriga insatser enligt socialtjänstlagen.

Ökningen av budgeten mellan VP 2014 och 2015 beror i huvudsak på högre nivåer och fler nivåbedömda LSS- insatser. Kommunfullmäktige har fastställt att schablon- och pengersättningen för barn- och vuxenboende höjs med 3,1 procent. Ersättningen för daglig verksamhet och korttidsvistelse höjs med 4,6 procent.

Barn, kultur och fritid

Barn, kultur och fritid	Budget 2015	Budget 2014	Prognos T2 2014
Intäkter	-1,5	0,0	0,0
Kostnader	27,6	26,1	25,8
Netto:	26,1	26,1	25,8

Verksamhetens budget är oförändrad i jämförelse med 2014. I verksamhetsområdet ingår även budget för öppen förskola och kolloverksamhet.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder	Budget 2015	Budget 2014	Prognos T2 2014
Intäkter	-9,0	-12,5	-12,5
Kostnader	118,9	119,9	113,1
Netto:	109,9	107,4	100,6

Nämndens anslag för ekonomiskt bistånd bygger på Swecos bedömning av stadsdelens behov nästa år. I budgettilldelningen ligger 3,6 mnkr som ska täcka kostnader för SL-kort som 2015 kommer att beviljas alla som får ekonomiskt bistånd.

I nämndens senaste prognos för 2014 beräknas genomsnittskostnaden brutto för ekonomiskt bistånd bli 5,7 miljoner kronor per månad. Budgetramen 2015 medger en genomsnittlig

bruttokostnad om cirka 5,8 miljoner kronor per månad. Nämnden har en budget som är anpassad till aktuell kostnadsnivå och förväntningarna för 2015 är att kostnaderna kommer att ligga på en fortsatt stabil nivå.

Budgeten för arbetsmarknadsåtgärder har ökat med 3,7 mnkr och uppgår 2015 till 6,8 miljoner kronor. Av denna ökning avser 2,7 mnkr visstidsanställningar och 1,4 mnkr avser feriearbeten.

Övrig verksamhet

I budget för 2015 har 2,0 miljoner kronor avsatts för oförutsedda kostnader.

Investeringar

Arbetet med upprustningen av Eklunds hage som påbörjades hösten 2014 avslutas sommaren 2015.

Nämnden har fått medel för att upprätta ett program och projektera inför upprustning av parkleken Nybygget i Gubbängen. Totalt beräknas kostnaden för upprustningen till 10 miljoner kronor. Genomförande av upprustningen är planerad 2016 till 2017.

En av bollplanerna vid parkleken Odlarängen är i stort behov av upprustning. Stängslet runt planen behöver bytas ut, nya bollmål behövs och grusbeläggningen behöver åtgärdas. Förvaltningen har beräknat kostnaden till 0,5 miljoner kronor.

Inom stadsdelsområdet finns det 110 trappor. Många av dem är i dåligt skick och behöver renoveras. Förvaltningen föreslår att nämnden avsätter 0,3 miljoner kronor för renovering av trappor.

Nämnden ansöker om budgetjustering på totalt 6,1 miljoner kronor för åtgärder för ökad tillgänglighet ur central medelsreserv 4 enligt specifikation under rubrik Tillgänglighet.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Ej aktuellt.

Resultatenheter

I verksamhetsplanen ska nämnden ange vilka enheter som ska vara resultatenheter. Resultatenheter ska föra över hela sitt resultat, både över- och underskott som uppkommer till följd av enhetens eget handlande, till följande år, dock maximalt 5 procent av enhetens bruttobudget för året. Resultatenheterna får ha ett överskott med maximalt 10 procent av enhetens bruttobudget under innevarande år. En förutsättning är att resultatenheten uppfyllt sina åtaganden.

Resultatenheter 2015 (mnkr)	Budget 2015	Resultat från 2013	Prognos 2014 (T2)	Resultatöverföring till 2015
<i>Förskoleverksamhet</i>				
Farsta Strands förskolor	24,1	2,6	0	2,6
Förskolor centrala Farsta/Fagersjö	51,6	3,7	0	3,7

Resultatenheter 2015 (mnkr)	Budget 2015	Resultat från 2013	Prognos 2014 (T2)	Resultatöverföring till 2015
Gubbängens förskolor	39,4	0,8	0	0,8
Hökarängens förskolor	41,0	2,3	0	2,3
Sköndals förskolor	34,5	0,2	0	0,2
Tallkrogens förskolor	29,7	1,5	0	1,5
<i>Funktionsnedsättning</i>				
Farsta gruppboväder	22,1	1,2	0	1,2
<i>Äldreomsorg</i>				
Edö servicehus	41,8	1,2	0	1,2
Totalt	284,2	13,4	0	13,4

För verksamhetsåret 2015 definierar Farsta stadsdelsnämnd sex resultatenheter inom förskoleverksamhet, en resultatenhet inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning och en resultatenhet inom verksamhetsområdet äldreomsorg, se tabell ovan.

Betydande projekt som inte är investeringar

Ej aktuellt.

Budgetjusteringar

Komponentavskrivningar

Nämnden ansöker om budgetjustering om 1,0 miljoner kronor för ökade kostnader på grund av komponentavskrivningar i stadsmiljöverksamheten. Under 2014 infördes nya regler för avskrivningar. Detta har medfört att kostnaderna för avskrivningarna inom stadsmiljöverksamheten ökat på grund av att avskrivningstiderna kortas ned.

Tillgänglighetsinvesteringar

I Central medelsreserv för 2015 är 100 miljoner kronor avsatta för tillgänglighetsinvesteringar. Medlen är avsedda att användas för att slutföra tidigare planerade projekt eller av andra skäl åtgärda brister som inte kan inrymmas inom nämndens ordinarie budget. Åtgärderna ska vara möjliga att genomföra under 2015.

Nämnden ansöker om budgetjustering om totalt 6,1 miljoner kronor för åtgärder för ökad tillgänglighet enligt redovisning nedan.

Farsta strandsbad 0,4 miljoner kronor. 2013 genomfördes ett projekt för ökad tillgänglighet på Farstastrandsbadet. I samband med detta fanns inte ekonomisk möjlighet att förbättra strandbotten runt den nya tillgänglighetsanpassade badbryggan. Medlen avser att användas till att förbättra strandbotten och därmed förbättra tillgängligheten. Åtgärden utförs under tiden april till november 2015.

Strandpromenaden vid Magelungen 2,2 miljoner kronor. Avser åtgärd av ojämnheter och nivåskillnader på strandpromenaden. Strandpromenaden är ett lämpligt promenadstråk för

äldre och personer med funktionsnedsättning eftersom den är relativt plan. Trädäcket och anslutande vägar är dock ojämna med risk att snubbla som följd. Åtgärden kan utföras under tiden mars till november 2015.

Tillgängligt fallunderlag på lekplatser 1,4 miljoner kronor. Avser utbyte av fallunderlag på lekplatser från sand till gummi för ökad tillgänglighet. Normalt brukar fallunderlaget bytas ut i samband med upprustning av lekplatser. På de aktuella ställena är lekplatserna i så gott skick att någon annan upprustning inte är aktuell. Därför ryms inte åtgärden inom ordinarie budget. Åtgärden utförs under tiden april till oktober 2015.

Ojämnheter på parkvägar 2,1 miljoner kronor. Avser akuta åtgärder på belagda parkvägar inom Farsta stadsdelsområde. På ett flertal ställen har trädrötter, gamla schakter och vägar på dålig mark gjort att det uppstått sprickor och ojämnheter där risken att snubbla är stor. Kostnaden för att åtgärda de aktuella felen är högre än normalt parkvägsunderhåll. Därför kan det inte inrymmas i nämndens ordinarie budget. Åtgärderna utförs under tiden maj till och med oktober 2015.

Omslutningsförändringar

Nämndens budgetomslutning förändras genom försäljning av verksamhet till staten, andra stadsdelsnämnder och kommuner samt genom tilldelning av externa projektmedel. Detta är inte beaktat i kommunfullmäktiges budgetram utan tas upp i verksamhetsplanen och redovisas till kommunstyrelsen. Nämndens kostnader/intäkter beräknas öka med 168,9 miljoner kronor enligt tabell nedan.

Omslutningsförändringar		
ökade kostnader/intäkter för (mnkr)	Kostnader	Intäkter
Barn och Ungdom	32,0	-32,0
Öppenvård, vuxna	3,0	-3,0
Socialpsykiatri	5,0	-5,0
Förskoleverksamhet	6,4	-6,4
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	22,0	-22,0
Äldreomsorg	94,5	-94,5
Kultur och fritid	1,5	-1,5
Arbetsmarknadsåtgärder	2,5	-2,5
Ekonomiskt bistånd	2,0	-2,0
Summa	168,9	-168,9

Medel för lokaländamål

Nämnden ansöker om 6,4 miljoner kronor i stimulansbidrag för utbyggnad av åtta förskoleavdelningar.

Övrigt

Ej aktuellt.

Särskilda redovisningar

Ej aktuellt.

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Förvaltningen bidrar till inriktningsmålet genom att verka för att verksamheterna är fria från alla typer av diskriminering och präglas av jämställdhet och en berikande mångfald. Trygga arbetsvillkor och rätt till heltid är en prioriterad fråga. Sjukfrånvaron har ökat och det är viktigt att följa upp orsaker till ohälsa. En del i det hälsofrämjande arbetet är att analysera vad som är friskfaktorer.

Under året kommer förvaltningen ha fortsatt fokus på att utveckla öppenvårdsinsatserna för barn och ungdomar. Hög kvalitet och individanpassade lösningar ska erbjudas. Barnperspektivet ska sätta sin prägel på all verksamhet där barn finns med.

En utvecklingsprocess har påbörjats för att skapa ett team med specialistkompetens som handlägger ärenden som rör våld i nära relationer. Samarbetet med stadsdelsförvaltningarna Skarpnäck och Enskede-Årsta-Vantör kring Relationsvårdscentrum Sydost fortsätter. Verksamheten erbjuder stöd- och behandlingsinsatser för våldsutsatta och våldsutövare.

Tillgänglighet är en prioriterad demokratifråga. Verksamheter inom förvaltningen ska aktivt skapa bättre förutsättningar för att öka tillgängligheten inom sina arbetsområden. En bättre tillgänglighet och frånvaro av diskriminering ökar möjligheterna till ett självständigare liv för personer med funktionsnedsättning.

Förvaltningen ska stärka språk och kultur för finskspråkiga barn, ungdomar och seniorer. Under året planerar förvaltningen att öppna en finskspråkig förskoleavdelning.

För att öka invånarnas inflytande och stärka demokratin ska olika former av dialoger utvecklas. Nämndsammanträden och Öppna forum kommer att hållas i olika stadsdelar för att fler ska få möjlighet att vara delaktiga och det lokala inflytandet öka. Lokalt inflytande stärks också genom att kontakterna med de lokala råden utvecklas. Förvaltningens närvaro i sociala medier kommer att anpassas efter olika målgrupper.

Alla ska ha möjlighet att kunna medverka och ta del av kulturutbudet. Förvaltningen har en kultursekreterare som samordnar det lokala kulturarbetet. En lokal kulturstrategi som vänder sig till alla invånare ska utvecklas i samverkan med utvecklingsrådet och demokratirådet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är fritt från diskriminering

I årets uppföljning av socialtjänstens handläggning och insatser kommer jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv särskilt att beaktas och vid utveckling av nya modeller för utvärdering kommer möjligheter att göra analyser utifrån könstillhörighet att säkerställas.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Nämnden ska samverka med rådet för mänskliga rättigheter för att stärka arbetet mot diskriminering och motverka en etnisk- och könssegregerad verksamhet	2015-01-01	2015-12-31
 Stadsdelsnämndens verksamhet ska jämställdhetsintegreras i syfte att synliggöra effekten av nämndens beslut och resursfördelning beroende på kön	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Invånare i Farsta behandlas likvärdigt utifrån sina förutsättningar och behov

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Förvaltningens verksamheter ska vara fria från alla typer av diskriminering och präglas av jämställdhet och mångfald. Det gäller i arbetet med brukare, anhöriga och invånare samt i rollen som arbetsgivare. Förvaltningens utgångspunkt är att mångfald berikar och att alla individer oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter i kontakten med förvaltningens verksamheter.

Jämställdhets- och mångfaldsarbetet

Jämställdhets- och mångfaldsplanen kommer att ses över och utvecklas för att anpassas till det centrala jämställdhets- och mångfaldsarbetet. En partssammansatt grupp har bildats för att arbeta vidare med frågorna. Därutöver kommer ett antal enheter att HBTQ-certifieras och HBTQ-föreläsningar för anställda kommer att genomföras.

Inför den årliga löneöversynen genomförs en lönekartläggning. Kartläggningen utgår från aktuell lagstiftning samt diskrimineringsombudsmannens riktlinjer och är ett viktigt verktyg i det aktiva arbetet med att upptäcka, åtgärda och förhindra osakliga skillnader i lön, förmåner och andra anställningsvillkor mellan kvinnor och män.

Trygga arbetsvillkor

Rätt till heltid och trygga arbetsvillkor är en prioriterad fråga. Deltidsanställdas önskemål om utökad tjänstgöringsgrad registreras och utökad arbetstid erbjuds kontinuerligt när det är möjligt. Ett nytt system för bemannings- och schemaplanering kommer att införas under året för att ytterligare kunna arbeta med heltid som norm samt med att minimera antalet visstidsanställningar. Förvaltningen har inga delade turer.

Friskfaktorer och hälsoarbete

Förvaltningens sjukfrånvaro har ökat. Det är angeläget att tidigt fånga in signaler/orsaker till

ohälsa och att kontinuerligt följa upp frånvaro. Arbetet kommer att intensifieras med täta uppföljningar på såväl organisations, grupp och individnivå. Cheferna ska ges möjlighet till reflexion och stöd i frågor kring sjukfrånvaro och rehabilitering dels genom utbildning och dels genom nätverksgrupper. Arbetet med hälsoplaner och hälsocoacher fortsätter.

En viktig faktor i det hälsofrämjande arbete är att analysera vad som är friskfaktorer. Alla enheter kommer att få i uppdrag att på ett APT-möte diskutera och analysera vad som är friskfaktorer och hur dessa kan stödjas.

Utveckling av samverkan och det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Den 1 januari träder förvaltningens nya samverkansavtal i kraft. I samband med det planeras en partsgemensam utvecklingsinsats för att sprida kunskap om samverkansprocessen och det systematiska arbetsmiljöarbetet. Syftet är att öka delaktigheten och inflytandet i verksamheten samt att utveckla systematiken i arbetsmiljöarbetet.

Personal- och kompetensplanering

Den 1 oktober 2014 var antalet månadsavlönade medarbetare i förvaltningen 1 325. Med en beräknad pensionsålder på 65 år kommer 318 medarbetare att avgå med ålderspension inom de kommande fem åren varav 7 enhetschefer och 5 biträdande enhetschefer. Ytterligare personaldata finns att hämta i personalfaktabladet Personal i Farsta stadsdelsförvaltning november 2013 – oktober 2014.

Förskolan växer kraftigt och det finns ett stort behov att rekrytera personal till verksamheten, i första hand förskollärare. Förutom den utökade verksamheten behöver rekrytering ske för att ersätta förskollärare som går i pension eller börjar annat arbete, samt för att totalt öka andelen förskollärare.

Socialtjänsten har en hög personalomsättning när det gäller socialsekreterare. En arbetsgrupp är tillsatt med syfte att utreda behovet av insatser för att försöka bryta den negativa trenden. I arbetsgruppen sitter representanter från socialtjänst, såväl chefer som medarbetare, HR och fackliga representanter från Vision och SACO.

Förvaltningen kommer att fortsätta arbetet med avgångsenkäter/avgångsintervjuer för yrkesgrupperna förskollärare, barnskötare och socialsekreterare för att få information om anledningen till att de väljer att lämna sina anställningar. Resultatet av avgångsenkäterna sammanställs och analyseras och utgör en viktig grund för arbetsgruppernas fortsatta diskussioner.

För äldreomsorgen är bedömningen att det inte finns behov av någon större nyrekrytering, här kommer personalarbetet att fokusera på en optimal personalbemanning samt möjlighet för fler anställda med en högre sysselsättningsgrad.

En mer utförlig redovisning lämnas i personal- och kompetensförsörjningsplanen, se Bilaga 07 - Personal- och kompetensförsörjning 2015-2017.

Kompetensutveckling förskola - fritid

Satsningen på att förskolecheferna ska gå rektorsutbildning fortsätter. Erfarna barnskötare kommer att uppmuntras att söka förskolläraryt utbildning. Förvaltningen har köpt 15 platser för utbildade tillsvidareanställda för utbildning till barnskötare. Personal uppmuntras att fördjupa sina kunskaper inom specifika områden som bidrar till att utveckla det pedagogiska

arbetet.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen fortsätter erbjuda grundläggande omvårdnadsutbildning, samt utifrån stadens satsningar påbyggnadsutbildningar inom geriatrik och gerontologi både för omvårdnadspersonal och sjuksköterskor. Satsningen på de specialiserade hemtjänstgrupperna med demensinriktning fortsätter. Inom hemtjänsten kommer en särskild insats göras för att höja kompetensen inom psykiatriområdet.

Funktionsnedsättning

Biståndshandläggarna kommer att utveckla sitt utredningsarbete genom att utbilda sig i och implementera arbetsmetoden MI- motiverande samtal. Det är en samarbetsinriktad samtalsstil och lyssnande metod vars syfte är att stärka en persons motivation och åtagande till förändring.

Vårdpersonalen vid de olika boendena kommer att arbeta och utbilda sig i frågor kring brukarnas inflytande och delaktighet i den omsorg och omvårdnad som utförs.

Socialtjänst

Inom socialtjänstens olika områden pågår kontinuerligt kompetensutveckling i olika former. Såväl chefer som handläggare och behandlare erbjuds verksamhetsanpassad fortbildning. Som exempel kan nämnas att sociala barna- och ungdomsvårdens chefer deltar i det SKL-stödda utbildningsprogrammet Leda för resultat. Flertalet utredande socialsekreterare utbildar sig i MI-metoden. Behandlare och stödpersonal erbjuds olika former av specialutbildningar som är anpassade för deras profession.

Chefsutveckling

Grundat på enheternas och chefernas behov kommer informationstillfällen att genomföras bland annat i form av frukostseminarier med olika teman. Nätverksgrupper kommer att bildas där cheferna får möjlighet att med kollegor diskutera och reflektera kring olika angelägna ämnen. Det kan till exempel handla om bemötande, jämställdhets- och mångfaldsfrågor eller hälsofrämjande arbetssätt.

Programmet för nya chefer, Chef i staden, ger en bred introduktion om stadens verksamhet, organisation och styrning. Alla nya chefer ska ha gå programmet och också få en individuell introduktion på förvaltningen.

Förvaltningens chefer uppmuntras att delta i stadens utvecklingsgrupper. Syftet med grupperna är att ge deltagarna möjlighet att utbyta erfarenheter och därigenom öka förståelse för ledarskapets villkor.

Stimulera till chefsuppdrag

Medarbetare som bedöms lämpliga att bli ledare/chefer uppmärksammas och strävan ska vara att öka andelen chefer med utländsk härkomst.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samråd med socialnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna ta fram gemensamma introduktionsprogram/mentorprogram för socialsekreterare och biståndsbedömare.	2015-01-01	2015-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med stadsgemensamma principer och metoder för rekrytering, kompetensutveckling och karriärvägar för förskolans personal	2015-01-01	2015-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2015-01-01	2015-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samråd med stadsdelsnämnderna, socialnämnden och äldrenämnden ta fram stadsövergripande insatser för att förbättra arbetsvillkoren inom socialtjänst/biståndsbedömning, genom exempelvis ledarutvecklingsprogram och gemensamma introduktionsprogram/mentorprogram för socialsekreterare och biståndsbedömare Dessa åtgärder ska komplettera insatser för bättre arbetsvillkor som ska göras inom ramen för verksamheterna.	2015-01-01	2015-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska erbjuda fler personer med funktionsnedsättning anställning i staden	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Medarbetarna har en hög frisknärvaro.

Förväntat resultat

Andelen sjukskrivna minskar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Sjukfrånvaro	6 %	4,4 %	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14	2,3 %	tas fram av nämnden	Tertial

Nämndmål:

Medarbetarna är delaktiga i verksamhetsutvecklingen

Förväntat resultat

Aktiv medarbetar index, AMI ökar (medarbetarenkäten).

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	81	82	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Det systematiska arbetsmiljöarbetet utvecklas.	2015-01-01	2015-12-31
Föreläsningar om mångfald genomförs.	2015-01-01	2015-12-31
Förvaltningens enheter ska HBT-certifieras.	2015-01-01	2015-12-31
Tillsammans med de fackliga organisationerna genomförs en	2015-01-01	2015-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
utbildningsinsats i samverkansfrågor.		

Nämndmål:

Medarbetarna har hög kompetens.

Förväntat resultat

Äldre känner sig trygga med att personalen har kunskap om deras särskilda behov.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel omvårdnadspersonal inom äldreomsorgen, egen regi, som har adekvat grundutbildning, motsvarande vårdbiträde eller undersköterska.	90 %		År

Nämndmål:

Farsta stadsdelsnämnd är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Förväntat resultat

Aktivt medskapandeindex, AMI ökar (medarbetarenkäten).

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel medarbetare med ofrivillig deltid som erbjuds heltid	45 %	100 %	År
 Andel medarbetare som inte upplever sig diskriminerade på sin arbetsplats	100 %	fastställs 2015	År
 Andel utrikes födda chefer i staden		fastställs 2015	År
 Ledarskapsindex	78	78	År
 Motivationsindex	82	82	År
 Styrningsindex	82	82	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna, äldrenämnden och arbetsmarknadsnämnden ska göra det möjligt för elever på omsorgsprogrammet och omsorgscollege att få feriejobb i stadens äldreomsorg.	2015-01-01	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till mänskliga rättigheter och barnkonventionen

Barn och ungdom i individ- och familjeomsorgen

Under 2015 kommer fortsatt fokus att ligga på att utveckla öppenvårdsinsatserna för barn och ungdomar och att fördjupa samarbetet mellan enheterna för utredning och familjestöd.

Öppenvården måste hålla en hög kvalitet och kunna erbjuda individanpassade lösningar. Det förebyggande arbetet med aktiva fältassistenter och samverka socialtjänst och fritid och andra externa verksamheter kommer att fortsätta.

För att tidigt nå ungdomar i riskzon utvecklas samarbete mellan fritidsverksamheten och socialtjänsten.

Barnperspektivet ska genomsyra all verksamhet som kommer i kontakt med barn. Inom socialtjänstens myndighetsutövande verksamheter ska barnperspektivet tillämpas med stöd av den framtagna och nyligen reviderade barnchecklistan. Användandet av barnchecklistan ska implementeras i alla socialtjänstverksamheter där barn förekommer.

Barn och unga i familjehem är en högt prioriterad grupp. Rutiner för tillsyn och uppföljning måste ständigt utvecklas för att barnen ska få en trygg och säker omsorg. Förvaltningen har tillsammans med Skarpnäcks stadsdelsförvaltning initierat ett projekt, kallat Mina båda världar, för att utveckla stödet till barn som är placerade i familjehem. Under året kommer två gruppverksamheter att genomföras, formen och innehållet för verksamheten har utformats tillsammans med familjehemsbarnen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska tillsammans ta fram riktlinjer för papperslösa barns rätt till förskola och skola	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Alla som kommer i kontakt med nämndens verksamheter möts med respekt

Förväntat resultat

Alla som på något sätt kommer i kontakt med nämndens verksamheter känner sig respektfullt bemötta.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel som upplever att de blivit bra bemötta vid utredning och biståndsbedömning inom individ- och familjeomsorg och funktionsnedsättning.	80 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Workshops med kartläggning av bemötandet genomförs i förvaltningens enheter.	2015-01-01	2015-12-31
Äldreomsorgens medarbetare ska erbjudas minst en aktivitet på temat värdegrund och bemötande	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Anhöriga till långvarigt sjuka, äldre eller personer med funktionsnedsättning får adekvat stöd.

Förväntat resultat

Anhöriga till långvarigt sjuka, äldre och personer med funktionsnedsättning upplever att de får hjälp och avlastning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen tar fram en modell för dokumentationsgranskning som mäter hur kontakt med anhöriga beskrivs i genomförandeplanen inom äldreomsorgen, egen regi.	2014-01-01	2015-04-01
Ansvarsfördelningen i förvaltningens stöd till anhöriga ska förtydligas	2015-01-01	2015-12-31
Marknadsföringen av förvaltningens stöd till anhöriga ska utvecklas internt och externt	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Alla verksamheter har barnens bästa i fokus.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Barnchecklistan ska implementeras i alla socialtjänstens verksamheter	2015-01-01	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld

Våld i nära relationer

Det är viktigt att personal som arbetar med ärenden som rör våld i nära relationer utvecklar specialkompetens på området. Förvaltningen har påbörjat ett utvecklingsprocess för att skapa ett särskilt team som ska arbeta med att utreda och handlägga dessa ärenden. Det arbetet kommer att fortsätta under året.

Insatser för våldutsatta, våldsutövare och barn som bevittnat våld har regionaliserats i ett samarbete mellan stadsdelsförvaltningarna Farsta, Skarpnäck och Enskede-Årsta-Vantör. Insatserna är organiserat i ett center, Relationsvårdscentrum Sydost. Verksamheten stöd med medel från socialnämnden motsvarande 2,0 miljoner kronor det kommande året.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten	80 st	tas fram av nämnden	År

Nämndmål:

Alla som utsatts för våld i nära relationer får hjälp och stöd

Förväntat resultat

Våld i nära relationer ska uppmärksammas inom stadsdelsområdet och nämndens verksamheter, och de drabbade ska få adekvat stöd.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen bildar ett team som arbetar specialiserat med att utreda och handlägga ärenden som rör våld i nära relationer.	2015-01-01	2015-12-31
Äldreomsorgens arbetsgrupp mot våld i nära relationer bland äldre tar initiativ till en fördjupad dialog med polisen och landstinget.	2015-01-01	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.5 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

Stockholm- en stad för alla

En förbättrad tillgänglighet och frånvaro av diskriminering ökar möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att studera, arbeta och klara ett självständigt liv. Större tillgänglighet och en minskad diskriminering är en viktig demokratifråga. Stadens tillgänglighetsprogram, En stad för alla, innebär ett uppdrag för nämnden att genomföra aktiviteter för bättre tillgänglighet inom alla programmets målområden.

I dialog med nämndens råd för funktionshinderfrågor har förvaltningen utifrån resultatet av 2014 års arbete formulerat nya aktiviteter för att skapa ökad delaktighet och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning, se Bilaga 11 - Delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Rådets tidigare inventering av olika verksamhetslokaler ur ett tillgänglighetsperspektiv kommer att följas upp. Den kommunikativa tillgängligheten ska fortsätta att utvecklas.

Samtliga enheter och verksamheter inom förvaltningen ska vara aktiva när det gäller skapa en ökad tillgänglighet i verksamheterna.

Språk och kultur för den sverigefinska nationella minoriteten

Stockholms stad ingår i ett av landets finska förvaltningsområden enligt den nationella minoritetslagstiftningen från 2010. Det innebär bland annat att finskspråkiga har rätt att använda finska i sina kontakter med staden. Förvaltningen ska också stärka språk och kultur för finskspråkiga barn, unga och seniorer. Uppdraget genomförs i samarbete med Enskede-Årsta-Vantörs och Skarpnäcks stadsdelsförvaltningar samt Finska föreningen i Stockholm.

Finskspråkiga seniorer bjuds in till en mötesplats med aktiviteter som bidrar till att stärka det finska språket och kulturen. För finskspråkiga barn och familjer finns en lördagsöppen mötesplats.

Farsta planerar att öppna en finsk förskoleverksamhet hösten 2015.

Funktionsnedsättning

Biståndsenheten för omsorg om personer med funktionsnedsättning enligt LSS

Förvaltningens inriktning är att kontinuerligt höja kompetensen hos biståndshandläggarna genom handledning, juridisk rådgivning och olika utbildningar. Rutinerna för att göra brukarna mer delaktiga i valet av utförare utvecklas. Intervjumetoden MI ska fortsätta att implementeras och genomsyra allt utredningsarbete.

Neuropsykiatri

Personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar är en ökande målgrupp inom förvaltningens verksamhet. Medarbetarnas kompetens ökar, bland annat genom utbildningsinsatser inom personlig assistans. Utvecklingsområden är att finna på nya arbetssätt och insatser samt samverka inom förvaltningen och med landstingets psykiatri.

Gruppboheter

Farsta gruppboheter och Brevduvans dagliga verksamhet, förvaltningens egenregiverksamhet, kommer under året att prioritera arbetet med att utveckla anhörigstödet och anhörigsamverkan. Målet är att det ska ingå som en naturlig del i uppdraget. Verksamheten ska aktivt och systematiskt följas upp och utvärderas främst med hjälp av medarbetaråtaganden och resultatdialoger men även genom olika former av internkontroll. Den terapeutiska trädgården vid enheten Strandvillan och Ekliden är färdigställd och nu återstår endast vissa planteringar vilka kommer att göras under året. Fullt utbyggd kommer trädgården att fylla en funktion även vintertid.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska bygga bort enkelt avhjälpna hinder	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Farsta stadsdelsområde är tillgängligt för alla.

Förväntat resultat

Förvaltningens inne- och utemiljö ska vara tillgänglig för alla.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel genomförda utredningar enligt DUR inom stöd och service för personer med funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	tas fram av nämnden	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	85 %	85%	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	68 %	68 %	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att stadens inne och utemiljö är tillgänglig och användbar. (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	tas fram av nämnden	År
 Andelen personer med funktionsnedsättning som upplever att de har en fungerande bostad (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	85 %	tas fram av nämnden	År
 Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och	89 %	89 %	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)			
 Nöjda brukare - Daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	85 %	85 %	År
 Nöjda brukare - korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	88 %	88 %	År
 Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	83 %	83%	År
Andel inom verksamheter för personer med funktionsnedsättning som i brukarundersökningar visar sig nöjda med inflytandet.	70 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
21 aktiviteter genomförs utifrån de sju målen i stadens program för tillgänglighet, "En stad för alla".	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Personer med funktionsnedsättning som har boende med särskild service har tillgång till individanpassade aktiviteter.

Förväntat resultat

Alla personer som har boende med särskild service har individanpassade aktiviteter.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en demokratisk stad där medborgarna har inflytande

Demokrati och kommunikation

Förvaltningen utvecklar former för ökad dialog med invånare, verksamma och föreningar samt andra aktörer inom civilsamhället. Invånare bjuds in till möten i samband med aktiviteter och viktiga frågor som rör stadsdelsområdet. Områdesmöten, samrådsmöten och stadsdelsnämndens öppna forum är exempel på mötesplatser för invånare, förtroendevalda, tjänstemän, organisationer och föreningar.

Vid evenemang som Farsta mat- och kulturfestival och informationsdagen "Trygg i Farsta" är mötet mellan förtroendevalda och invånare och andra aktörer en naturlig del.

Stadsdelsnämndens sammanträden, med förmötet Öppet forum, hålls på olika platser i stadsdelsområdet under 2015. Sammanträdena tillgängliggörs för flera genom fortsatta webbsändningar. Syftet är att förstärka det lokala demokratiska inflytandet och öka delaktigheten för invånarna i stadsdelsområdet.

Kontaktcenter Stockholm svarar på frågor och ger vägledning och information om stadens verksamheter per telefon. För fördjupat demokratiskt deltagande kan det finnas behov av mer personlig service. Exempelvis frågor som rör demokrati, myndigheter, stadens service och verksamheter samt ytterstadsutveckling. Hit hör också konsumentvägledning till invånarna och hjälp av "lotsverksamhet" för lokala företagare, nyföretagare och näringsidkare som vill

etablera sig i Farsta. Därför gör förvaltningen under 2015 en översyn om behov av medborgarkontor eller motsvarande.

Stadsdelsnämndens demokratiråd som inrättas under 2015 genomför planering och uppföljning av mötesplatser samt ser över behovet av ett medborgarkontor.

Det lokala demokratiska inflytandet förstärks också genom utveckling av kontakterna med stadsdelsnämndens råd. Rådets inflytande och medverkan ökar. Det nyinrättade ungdomsrådet, demokratirådet och utvecklingen av näringslivsrådet till ett utvecklingsråd möjliggör, tillsammans med stadsdelsnämndens brottsförebyggande råd, pensionärsråd och råd för funktionshindersfrågor, ökat inflytande för flera målgrupper.

Barn och ungdomar är delaktiga i hur verksamheten inom förskolan respektive fritiden utformas. Äldre som beviljas insatser från nämnden har möjlighet att påverka hur insatserna utförs. Verksamheten för anhöriga utformas efter deras behov och intressen. Inom socialtjänsten utgår insatser som baseras på beprövad kunskap från de sökandes aktiva medverkan.

I Farsta stadsdelsområde har invånarna olika bakgrund, erfarenheter och förutsättningar. Förvaltningens förhållningssätt främjar jämställdhet, jämlikhet, tillgänglighet samt frihet från våld och diskriminering. Under 2015 gör förvaltningen kommunikationsinsatser som syftar till att höja kunskapen och medvetenheten om mänskliga rättigheter bland medarbetare och invånare.

Förvaltningen kommunicerar på ett aktivt, tillgängligt och trovärdigt sätt, utifrån mottagarens behov och förutsättningar, i samtliga kontakter och kommunikationskanaler.

Kommunikationen sker utifrån ett inkluderande förhållningssätt utan risk för diskriminering. Vid sidan av det personliga mötet är webbplatsen och sociala medier viktiga kanaler för kommunikation och synpunkter om förvaltningens verksamhet samt för kontakt med förtroendevalda och tjänstemän. För att anpassa vår kommunikation efter olika målgrupper utvecklas förvaltningens närvaro i sociala medier och en uppföljning kommer göras under året. Förvaltningen fortsätter kommunicera via microbloggen Twitter.

Nämndmål:

Farsta är ett demokratiskt stadsdelsområde där invånarna har inflytande

Förväntat resultat

Invånarnas möjligheter till demokratiskt deltagande och inflytande ökar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Ett demokratiråd inrättas och sammankallas minst tre gånger under 2015	2015-01-01	2015-12-31
Förvaltningens närvaro i sociala medier följs upp och utvecklas.	2015-01-01	2015-12-31
Invånare bjuds in till möten för dialog och diskussion med förtroendevalda och tjänstemän.	2015-01-01	2015-12-31
Översyn om behov av medborgarkontor eller motsvarande.	2015-01-01	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

Kultur

En kultursekreterare samordnar kulturarbetet i Farsta. Det finns fyra kulturnätverk och sammantaget 53 kulturombud inom förskola, fritid, äldreomsorg, socialpsykiatriskt stöd och omsorg om funktionsnedsatta.

Farstaborna informeras om kommande kulturutbud genom bland annat kulturkalendariet "Det händer i Farsta" som utkommer en gång i månaden. Föreningarnas kulturverksamhet är viktig för det lokala kulturlivet. För att stödja det kultur- och föreningsliv som finns i stadsdelsområdet avsätts 500 tkr till föreningsbidrag till föreningar vars aktiviteter kompletterar nämndens verksamheter under 2015.

Förskolan har ett internt nätverk med kulturrepresentanter på varje förskola. Under 2015 kommer samarbetet med Konsthall C, lokala konstnärer och konstpedagoger att fortsätta. Alla femåringar i förvaltningens förskolor kommer vara delaktiga i att skapa ett konstverk samt gå på vernissage. Alla 3-5-åringar erbjuds besök på teater två gånger per år för musik, dans eller teaterföreställningar. Alla förskolor kommer att se över sina arbetssätt för att säkra att barn ges möjligheter att själva utöva olika former av kultur och uttrycka sitt eget skapande enligt stadens program för barn- och ungdomskultur.

Kultur är en viktig del av arbetet med att erbjuda ett rikt socialt innehåll för äldre. De förebyggande aktiviteterna för seniorer genomförs på Aktivitetshuset Tuben och kommer att vidareutvecklas i dialog med besökarna. På sommaren erbjuds ett aktivitetsutbud på Farsta Gård samt utflykter i samverkan med föreningslivet i Farsta. Enheterna inom äldreomsorgen erbjuder kulturupplevelser som bokas via "Kultur i vården". Man firar även traditionella högtider med artistuppträdanden.

Inom socialpsykiatriskt stöd och omsorg om funktionsnedsättning ska kulturaktiviteter som dans, teater, musik, film samt bild och form finnas tillgängliga för boende och brukare.

Utvecklingsområden

Förvaltningen kommer att

- i dialog med utvecklingsrådet och demokratirådet utveckla en lokal kulturstrategi som riktar sig till alla invånare
- se över fördelningsprinciperna för föreningsbidrag och se över förutsättningar för att öka tilldelningen av medel
- se över förutsättningar för att ge lokala föreningar bättre förutsättningar att boka lokaler

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla kulturaktiviteter		fastställs 2015	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska göra en inventering av träffpunkter och	2015-01-01	2015-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
verksamhet som riktar sig till flickor ta fram förslag på nya verksamheter i de stadsdelar där det finns ett behov.		

Nämndmål:

Farstas invånare har tillgång och nära till olika kulturaktiviteter.

Förväntat resultat

Olika målgrupper erbjuds kulturaktiviteter. Årsplanering med kulturaktiviteter för alla verksamhetsområden genomförs och utvärderas.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel femåringar som har erbjudits att vara delaktiga i ett konstnärsprojekt och skapa ett gemensamt konstverk	100 %		År
Andel förskolor där 3-5-åringarna har fått ta del av minst två scenkonstföretställningar.	100 %		År
Antal förebyggande aktiviteter som har genomförts för seniorer på Aktivitetshuset Tuben	300		År
Antal kulturprogram som erbjudits inom avdelningen för Socialtjänst	60		År
Antal kulturprogram som erbjudits inom avdelningen för Äldreomsorg	90		År
Antal kulturprogram som genomförts med kulturbidrag från stadsdelsnämnden	110		År
Antal kulturprogram som har erbjudits i parklek och öppen förskola.	40		År
Antal kulturprogram som har genomförts i på fritidsgårdarna och ungdomshuset	14		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Barn och unga ska ges möjlighet att själva utöva olika former av kultur och uttrycka sig i sitt eget skapande i enlighet med staden program för barn- och ungdomskultur	2015-01-01	2015-12-31
Erbjuda Farstas invånare ett månatligt kulturkalendarium	2015-01-01	2015-12-31
Erbjuda möteplats med aktiviteter i förebyggande syfte för seniorer i Aktivitetshuset Tuben	2015-01-01	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

Förvaltningens plan över planerade upphandlingar framgår av Bilaga 06 - Plan för upphandling VP 2015.

Förvaltningen har som ambition att vid genomförande av upphandlingar bidra till att samtliga utförare och leverantörer tar ett ökat miljö-, klimat- och socialt ansvar vid leverans av varor och tjänster till staden.

För att uppnå möjliga synergieffekter vid genomförande av upphandlingar kommer förvaltningen att öka samarbetet med främst intilliggande stadsdelsförvaltningar. Där så är möjligt kommer förvaltningen föreslå att upphandlingar genomförs tillsammans med andra nämnder på uppdrag av respektive nämnd. Detta dels för att uppnå eventuella synergieffekter och dels för att minska kostnaderna för administration vid genomförande av upphandling och vid avtalsförvaltning.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel relevanta upphandlingar av varor och tjänster där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	100 %	tas fram av nämnd/styr else	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med trafiknämnden utveckla en gemensam modell för upphandling och uppföljning av avtal med externa entreprenörer.	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Offentlig upphandling utvecklar Farsta i hållbar riktning